

3 Aruba

Stijging aantal gevallen van kindermisbruik

9 Wereld

Obama heft wapenembargo tegen Vietnam op

10 Economie

Bayer biedt 62 miljard dollar voor Monsanto

12 Sport

Woedende Van Gaal moet plaatsmaken voor Mourinho

Niet volgens wet en nieuwe procedure verlopen

Uitslagen Colegio-toets voorlopig ongeldig

ORANJESTAD — De resultaten van de toelatingstoets op zowel Colegio Arubano als Colegio San Nicolas zijn in een te vroeg stadium bekendgemaakt aan ouders en leerlingen. Volgens Onderwijs-minister Michelle Hooyboer-Winklaar zijn deze ook nog eens ongeldig, omdat de toelatingscommissie, die gevormd is bij Ministeriële Beschikking (MB), de norm voor de toets nog niet heeft vastgesteld.

Die stemming moet volgens het hoofd van de commissie, de Inspecteur-Generaal van het Onderwijs, morgen plaatsvinden. Dan volgt een advies aan de Onderwijs-minister. Als dit wordt goedgekeurd, kan het geformaliseerd worden en zal minister Winklaar hierover communiceren naar de stakeholders, waarna de uiteindelijke resultaten aan de ouders en leerlingen worden gecommuniceerd.

Op maandag 16 mei maakten de basisscholen de resultaten van de toelatingstoets bekend aan de ouders en leerlingen. *Amigoe* publiceerde dat van de 358 zesdeklassers die aan Colegio Arubano de toets maakten, 210 slaagden. Van de 65 leerlingen die de toelatingstoets aan Colegio San Nicolas deden, waren er 23 succesvol. De conrector van Colegio Arubano, Anne Cameron, meldde dat de leerlingen minimaal een 5,5 moesten

halen voor rekenen en minimaal een 5,5 voor taal. Maar dat de 'nationale Commissie Toelating onder leiding van de Inspecteur Generaal van het Onderwijs heeft besloten dat leerlingen het ook gehaald hebben als het gemiddelde van beide vakken 6,0 is, waarbij minimaal een 5,3 voor één van de onderdelen is gehaald'.

Stemming
Winklaar geeft aan dat Colegio Arubano wel een voorstel voor de normering van de toelatingstoets heeft gedaan, dat de commissie zich hier ook over heeft gebogen, maar dat deze nog geen uitsluitel heeft gegeven. "Over het voorstel is nog niet gestemd en er is mij ter goedkeuring ook nog niets voorgelegd", aldus de minister. De school handelt volgens haar dus op basis van haar eigen voorstel en niet op basis van goedgekeurde nationale normen. "Met als re-

sultaat dat het voorstel van Colegio Arubano dat op tafel ligt, als basis alleen de toets heeft en dus geen voorstel is inclusief meer componenten, zoals voorgeschreven vanuit het doel van de commissie."

Oude voet

De minister haalt aan dat de overgang van de basisschool naar de havo/vwo-brugklas 'al jaren een punt van discussie is'. Zij is erop tegen dat het selectieproces aan de poort op basis van een toelatingstoets, ongeacht het schooladvies, volledig in handen is van de school. "Met de aanpassing in de wet van de toelatingsnormen moet dit nationaal, uniform en transparant zijn, en volledig rekening houden met het volledig potentieel van de leerling, gelijk aan de internationale standaard, waaronder Nederland. Dus niet alleen gebaseerd op de resultaten van één toets, een momentopname." Dat laatste is volgens haar niet acceptabel in het onderwijssysteem. "Dat is ook de reden waarom ik mij hiervoor sterk maak en niet tolereer dat een school of directie van een school op de oude voet doorgaat. Geen jaar langer meer", benadrukt de minister.

Vluchtelingenkinderen lang niet naar school

Foto: AFP/Sakis Mitriditis

Een kind wast zich naast een drinkplaats in een vluchtelingenkamp bij de Grieks-Macedonische grens in de buurt van het dorp Idomeni. De hulporganisatie Save the Children geeft aan dat vele kinderen niet of nauwelijks onderwijs genieten gedurende langere tijd.

ATHENE — Vluchtelingenkinderen in Griekenland zijn gemiddeld al anderhalf jaar niet naar school geweest. Volgens hulporganisatie Save the Children ligt die duur voor Syrische kinderen nog hoger: zij hebben gemiddeld al ruim twee jaar geen klaslokaal van binnen gezien.

"Deze kinderen verliezen nu de beste jaren van hun leven in vluchtelingenkampen, in detentiecentra en achter

grenshekken en muren", zei Save the Children-chef Helle Thorning-Schmidt. "De meesten kennen niets

anders dan conflict, geweld, gedwongen verplaatsing en hun huidige betreurenswaardige omstandigheden die weinig hoop voor hun toekomst bieden."

Een vijfde van de kinderen is zelfs nog nooit aan een opleiding begonnen, meldt de Griekse krant *Ekathimerini*.

Nederland in bestuur van WHO

GENÈVE — Nederland is lid geworden van het uitvoerend bestuur van de wereldgezondheidsorganisatie WHO. Dat is besloten op de jaarlijkse vergadering van de VN-organisatie die

vandaag en morgen in Genève plaatsvindt. Volgens minister Edith Schippers van Volksgezondheid heeft Nederland hierdoor meer invloed op het beleid. Twee jaar geleden bij de

uitbraak van ebola in West-Afrika was er scherpe kritiek van het kabinet en de Tweede Kamer op de WHO. Die zou veel te traag hebben gereageerd op de uitbraak van de ziekte. Schippers

riep de organisatie in haar toespraak op tot meer innovatief en resultaatgericht optreden. Ook vindt zij dat de WHO met partners van buiten de zorgsector moet gaan samenwerken.

Honderden vluchtelingen gered voor Libische kust

TRIPOLI — De Libische kustwacht heeft gisteren zo'n 850 vluchtelingen onderschept voor de kust van het Noord-Afrikaanse land. Ze dobberden in de buurt van de stad Sabratha rond in opblaasbare rubberboten.

De opvarenden waren afkomstig uit verschillende Afrikaanse landen. Aan boord van de bootjes bevonden zich onder anderen 11 kinderen en 69 vrouwen. Volgens een woordvoerder van de kustwacht waren een aantal vrouwen zwanger. Het is nog onduidelijk wat de bestemming was van de vaartuigen. Libië is een belangrijk vertrekpunt voor overwegend Afrikaanse migranten die Europa willen bereiken. Mensensmokkelaars regelen voor hen vaak bootjes die nauwelijks geschikt zijn om de Middellandse Zee mee over te steken.

Aruba tweede in Korea bij windsurfslalom

ORANJESTAD — De Turkse Lena Erdil (voorste zeil) weerhield Sarah-Quita Offringa (rechts) in Korea van de winst, maar dat belette de Arubaanse windsurfer niet om heel blij te zijn met haar tweede plaats in de eerste windsurfwedstrijd (slalom) van het jaar die de Professional Windsurfers Association (PWA) organiseerde. Afgelopen vrijdag vertelde ze in de rubriek 'Wind in de zeilen' nog hoe ze met nieuwe zeilen aan deze wedstrijd moest beginnen, omdat ze de zeilen pas enkele dagen eerder had kunnen ophalen en er dus niet mee kon trainen. En, net als op andere locaties waar Offringa de laatste tijd is geweest, bleek afgelopen weekend ook in Korea de wind, 'going up and down constantly', een obstakel om het water op te kunnen. Uiteindelijk gaf de wedstrijdleiding toch het startsein en kon Offringa deze eerste wedstrijd met 'een grote glimlach', zoals ze zelf opmerkte, uitvaren.

Meer aandacht voor voeding in Nederlandse ziekenhuizen

DEN HAAG — De afgelopen jaren zijn ziekenhuizen veel meer aandacht gaan besteden aan goede en gezonde voeding. Dat blijkt uit een vandaag gepubliceerd onderzoek onder tachtig ziekenhuizen in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid.

"Goede voeding in ziekenhuizen is cruciaal. Het leidt tot een sneller herstel en korter verblijf. Dit rapport laat zien dat ziekenhuizen

het belang van goede voeding onderstrepen. Daar ben ik blij om", schrijft minister Edith Schippers van Volksgezondheid vandaag aan de

Tweede Kamer. De onderzoekers vinden het positief dat meer ziekenhuizen een onbeperkt aantal eetmomenten bieden. Ook is de menukeuze vergroot en is er aangepaste voeding voor speciale doelgroepen. Maar nog lang niet alle ziekenhuizen hebben flexibele eetmomenten. Ook kan het

voedingsaanbod aantrekkelijker en moeten ziekenhuizen beter meten wat patiënten eten. Het voedingsconcept van Ziekenhuis Gelderse Vallei in Ede kwam als beste naar voren. Volgens het onderzoek wil 44 procent van de ziekenhuizen de voeding verder gaan verbeteren.

VN-datacentrum vestigt zich in Den Haag

DEN HAAG — Opnieuw komt er een instelling van de Verenigde Naties naar Den Haag. Vanaf volgend jaar vestigt een onderdeel van het VN-bureau voor de Coördinatie van Humanitaire Hulp (Ocha) zich in de Hofstad.

Het initiatief voor de vestiging van het datacentrum van de VN-organisatie wordt onder-

steund door het ministerie van Buitenlandse Zaken en de gemeente Den Haag. In het

Paus en groot-imam eensgezind tegen terreur

Foto: AFP

ROME — De Egyptische groot-imam Ahmad al-Tayyib heeft vandaag een bezoek gebracht aan paus Franciscus. De historische ontmoeting van de twee religieuze leiders is 'een boodschap tegen het terrorisme', zei de paus na afloop volgens de Italiaanse krant *La Repubblica*. Al-Tayyib is groot-imam van de al-Azhar-moskee in de Egyptische hoofdstad Caïro en heeft in die hoedanigheid groot gezag onder soennitische moslims. Zijn onderhoud met de paus begon met een omhelzing en verliep volgens het Vaticaan 'allerhartelijkst'. De twee zouden elkaar hebben gevonden in hun beider afwijzing van geweld en terreur.

Veel aanhoudingen bij verkeerscontrole

ORANJESTAD — Een landelijke verkeerscontrole dit weekend leverde vooral veel aanhoudingen op. Agenten in opleiding voerden deze controle uit om te oefenen met de verkeerswet.

Afgelopen vrijdag- en zaterdagavond stelden zij zich anderhalf uur lang op verschillende strategische punten op het eiland op, zoals bij Well Well in St. Cruz en Baby Store in Piedra Plat. Vrijdag hielden zij zo'n driehonderd auto's aan. Twaalf bestuurders werden aangehouden, vier rijbewijzen ingetrokken en de agenten hielden ook een man aan die illegaal op het eiland was en nog 950 florin aan openstaande boetes moest betalen voor hij werd uitgezet naar het land van herkomst. Zaterdag was het een stuk drukker op de weg. Vierhonderd auto's werden aan de kant gezet. Deze controle had acht aanhoudingen als resultaat, twee ingetrokken rijbewijzen en

500 florin aan bekeuringen. De agenten controleerden of de bestuurders in het bezit waren van een rijbewijs, ver-

zekeringspapieren hadden, of de motorrijtuigenbelasting was betaald en of de auto gekeurd was. Daarnaast

moesten veel bestuurders een blaastest afleggen om te zien of zij onder invloed van alcohol waren.

Koninkrijkscommissie Eerste Kamer bezoekt Aruba

ORANJESTAD — De vaste commissie Koninkrijksrelaties van de Eerste Kamer is onlangs op werkbezoek geweest in het Caribische deel van het Koninkrijk. Het werkbezoek aan Aruba werd begeleid door het hoofd van de Nederlandse Vertegenwoordiging op Aruba, Tanja Timmermans, en begon met een gesprek met de scheidend gouverneur Fredis Refunjol.

Tijdens dit gesprek werd vertrouwelijk van gedachten gewisseld over de actuele politieke, financieel-economische en maatschappelijke situatie op Aruba. Daarna gaf premier Mike Eman een presentatie 'Van welvaart naar welzijn' over het sociaal-economisch actieplan van de regering sinds 2009. Bij deze presentatie was ook Mike de Meza, minister van Economische Zaken, Communicatie, Energie en Mi-

lieu aanwezig.

Overheidsfinanciën
De delegatie kreeg informatie over de hervormingen in het pensioen- en zorgverzekeringsstelsel, maar ook de Arubaanse overheidsfinanciën kwamen aan bod. Zo sprak Eman over het financieringstekort, de schuldpositie en het verkleinen van het overheidsapparaat. Bij het onderdeel 'economische ontwikkeling' lag de nadruk

op het toerisme, aangezien dit de belangrijkste bron van inkomsten is voor Aruba.

Kritiek
Ook maakte premier Eman een kritische kanttekening naar de Nederlandse regering, omdat die in zijn ogen nog te weinig de meerwaarde ziet van Aruba als hub of gateway naar Zuid-Amerika. De delegatieleider nodigde Eman daarop uit om 'bij gelegenheid' dit gesprek voort te zetten in Den Haag. 's Avonds wisselde de delegatie met Arubaanse leden van de Statencommissie voor Koninkrijksrelaties en Buitenlandse Betrekkingen informatie en ideeën uit tijdens een informeel diner.

Nieuwe rioolpomp geplaatst bij Sun Plaza

ORANJESTAD — Minister-president Mike Eman en Infrastructuur-minister Benny Sevinger keken vorige week toe hoe bij Sun Plaza een enorme rioolpomp werd geplaatst. Dit is een groot onderdeel van het aanleggen van een nieuw hoofdriool tussen de hotels en Oranjestad. Het huidige rioolstelsel is dertig jaar oud en was dringend aan renovatie en uitbreiding toe. De aanleg begon bij de rioolwaterzuiveringsinstallatie ter hoogte van Superfood en loopt door tot aan de low rise hotels. Deze hotels worden losgekoppeld van de stad en worden aangesloten op een eigen systeem. Dit staat in verbinding met de Bubaliplas. Aruba gaat daarmee van één naar twee systemen. Daardoor stroomt er voortaan ook schoner water naar de Bubaliplas. Het project kost Dienst Openbare Werken zo'n 3,5 miljoen florin en dit wordt bekostigd uit investeringsfonds FDA. De aanleg van het riool is in de laatste fase.

the plaza
CAFE

Het is weer maandag,
het weekend weer afgelopen dus
tijd om wat moed in te drinken
vanavond bij the plaza!

Geopend de gehele week
van 8.00 am - 01.00 am
Tel. 583-8826

(sporen van) een
zeeschildpad gezien?
Bel **TURTLE HOTLINE :**
592 93 93

FOR SALE

Restaurant in a hotel,
Palm Beach location.
For more info call:
592-5374 - 592-0743

Aruba Heart Foundation
"bo curazon ta den bo man"

TE KOOP AANGEBODEN

Woning te Noord op 871 m2 eigendomsgrond met goedgekeurde plan om huis om te bouwen in een 8-kamer tellende Boutique hotel.
Bel. 5937118, email: wetronv@gmail.com

**Aruba is...
Beautiful!
...And Clean...**

Support:
**Fundacion
Aruba Limpi**

583-8383

THE CINEMAS

thecinemas.aw

Valid till May 20

AT RENAISSANCE	AT PASEO HERENCIA
X-MEN APOCALYPSE 3D daily: 4:00 7:30 NEW PG-13 matinee: 12:45 late: 11:00	X-MEN APOCALYPSE 3D daily: 5:00 8:15 NEW PG-13 matinee: 2:00 late: 11:30
X-MEN APOCALYPSE IN 2D daily: 4:15 7:45 NEW PG-13 matinee: 12:15 late: 11:15	X-MEN APOCALYPSE IN 2D daily: 7:15 10:30 NEW PG-13 matinee: 1:45 late:
THE ANGRY BIRDS MOVIE 3D daily: 4:30 NEW PG matinee: 12:00 2:15	THE ANGRY BIRDS MOVIE 3D daily: 4:45 7:00 NEW PG matinee: 2:00
THE ANGRY BIRDS MOVIE IN 2D daily: 4:00 6:30 NEW PG matinee: 12:15 2:45	THE ANGRY BIRDS MOVIE IN 2D daily: 5:00 NEW PG matinee:
THE NICE GUYS daily: 4:15 6:45 9:30 matinee: 12:15 3:00 NEW R late: 12:00	THE NICE GUYS daily: 5:30 8:30 matinee: 2:30 NEW R late: 11:30
MONEY MONSTER daily: 4:30 7:00 9:15 matinee: 11:45 PG R late:	MONEY MONSTER daily: 5:00 7:30 9:45 matinee: 2:15 PG R late:
CAPTAIN AMERICA CIVIL WAR IN 2D daily: 8:45 PG PG-13 late: 11:45	CAPTAIN AMERICA CIVIL WAR IN 2D daily: 2:00 PG PG-13 matinee:
NEIGHBORS 2 SORORITY RISING daily: 9:15 R late: 11:30	NEIGHBORS 2 SORORITY RISING daily: 7:45 10:00 R late: 12:15
KEANU daily: 7:00 R late:	KEANU daily: 9:15 R late: 11:45
THE JUNGLE BOOK matinee: 1:00 PG	MOTHER'S DAY daily: 5:00 PG PG-13

*matinee: SATURDAY & SUNDAY | late show: FRIDAY & SATURDAY

IN STOCK

FILES

- Different shapes and sizes
- Files and rasps for steel and wood
- Peeler, chain saw files, needle files and rasps

CUTTING DISCS

- Grinding and flap discs in various diameters
- Especially for processing steel, stone and stainless steel
- Cup wheels for the processing of steel and stone

SANDPAPER

- In sheets of plain paper and cloth
- waterproof sandpaper roll 50 mm wide and the narrow linen on roll
- For processing of wood and metal grains up to 1200, specifically for automotive use

BRUSHES

- Steel brushes in various shapes with different purposes
- in order to work on metal copper and stainless steel
- Steel discs and cup brushes for grinder

MOUNTED POINTS

- In a broad range of grains, types, grit sizes, hardness levels and shapes
- To use on steel, alu-alloys, brass, copper, zinc, nickel, plastic, rubber, wood and stainless

Sabana Blanco 58, Aruba, tel 582 8449, aruba@cfn-group.com
monday - friday 8.00 - 12.00 / 13.00 - 17.00 h | saturday 8.30 - 12.00 h

CARIBBEAN FASTENERS

Aruba

8 Subs with 6 grams of fat or less*

Cura Cabai - Dakota - Santa Cruz - Paradera - Seaport - Alhambra - Palm Beach

Medisch directeur vraagt minister om actie

‘Aantal patiënten bij SEH onbeheersbaar’

Medisch directeur Ezzard Cilié.

ORANJESTAD — 31.000 patiënten melden zich jaarlijks bij de Spoedeisende Hulp (SEH) van het Horacio Oduber Hospitaal (HOH). Daarvan is volgens medisch directeur Ezzard Cilié 40 procent niet spoedeisend. “We hebben een half jaar geleden al bij de minister en bij AZV aan de bel getrokken, omdat we deze aantallen patiënten niet aankunnen. Het is onverantwoord en onbeheersbaar.”

Cilié belegde een persconferentie om via de media de problematiek van het HOH te kunnen uitleggen. “Het personeel van SEH moet onderscheid kunnen maken tussen mensen die zich echt slecht voelen en snel hulp nodig hebben en de 40 procent die geen spoedeisende hulp nodig heeft. Maar als de wachtkamer overvol zit, er meer dan dertig wachtende patiënten zijn en de

behandelkamers vol, dan is dat overzicht weg.”

SEH is geen EHBO

De medisch directeur benadrukt dat de SEH geen EHBO is. “Vroeger had het ziekenhuis een afdeling Eerste Hulp, met drie tot vier kamers. Tien jaar geleden is het omgebouwd tot Spoedeisende Hulp. Het ziekenhuis verleent geen eerste hulp meer, de afdeling is er voor

medische noodgevallen.” Cilié maakt duidelijk dat bij de SEH medewerkers werken die gespecialiseerd zijn in het verlenen van spoedeisende hulp. “Een arts die zijn basisopleiding heeft gedaan, moet zich daarna nog twee jaar specialiseren om noodarts te worden. Een verpleegkundige studeert vier jaar, doet daarna enige jaren werkervaring op en kan zich daarna in anderhalf jaar specialiseren. Zij wordt opgeleid om in noodgevallen te kunnen handelen. Dus bij trauma en levensbedreigende situaties, zoals een hartaanval.”

De huidige SEH is ingericht met zeven kamers. Daarvan is één kamer specifiek ingericht voor groot trauma, één kamer is bedoeld voor patiënten met hartproblemen en één kamer is voor kinderen. Deze kamers worden vrijgehouden voor patiënten die echt in nood verkeren en zijn niet bedoeld voor de 40 procent die zonder spoed bij de SEH komt, vertelt Cilié. “De hulpverleners hebben onderling een communicatienetwerk, zodat de medewerkers bij de SEH het weten als er een patiënt onderweg is die echt spoed heeft.”

Geen spoed

De patiënten die zich ten onrechte bij de SEH melden, hebben daar uiteenlopende redenen voor, vertelt Cilié. “De huisarts nam ‘s ochtends maar dertig patiënten aan, de patiënt wil niet wachten tot de volgende dag, de huisarts werkt niet of de Huisartsenpost is gesloten. Het is echter nog steeds geen spoed.” Op de vraag of de

SEH patiënten wegstuurt, antwoordt hij ontkennend. “Iedereen die zich bij de SEH meldt, gaat door het triagesysteem en wordt beoordeeld. Want als de SEH iemand wegstuurt zonder te hebben gezien en er gebeurt iets, dan is het de verantwoordelijkheid van het ziekenhuis. Maar het kan dus gebeuren dat patiënten die geen spoed hebben, erg lang moeten wachten.”

AZV vergoedt niet

De medisch directeur vertelt dat het HOH al zes maanden geleden bij de minister van Volksgezondheid en bij zorgverzekeraar AZV aan de bel heeft getrokken en om actie vraagt. “De medische zorg van de SEH is te duur voor patiënten die ook naar de huisarts kunnen.

Het HOH krijgt van AZV alleen een vergoeding voor patiënten die in een noodsituatie bij de SEH kwamen.” Dat is volgens Cilié ook de reden dat het ziekenhuis heeft besloten om ‘huisartspatiënten’ die bij SEH komen, een rekening te sturen. “Mensen blijven echter toch komen.”

Extra artsen

Als de minister niet met een oplossing komt om het toenemende aantal patiënten te reguleren, dan moet het HOH extra artsen en verpleegkundigen gaan inzetten bij de SEH, zegt Cilié. Hij vindt dat echter geen oplossing. “Pak het probleem bij de toestroom van patiënten aan.”

Ondertekening deal heropening raffinaderij ‘elk moment’

ORANJESTAD — De overeenkomst tussen de Arubaanse regering en oliemaatschappij Citgo kan ‘elk moment getekend worden’. Dat verzekert Energie-minister Mike de Meza na overleg met Citgo-topman Nelson Martinez en het onderhandelingssteam in Miami afgelopen week.

“We hebben gezamenlijk het plan van aanpak van nu tot en met ondertekening vastgelegd”, aldus De Meza. “En dat kan nu elk moment gebeuren.”

Nadat Aruba en Citgo de onderhandelingen hadden afgerond, kondigde de regering op 13 mei aan dat de raffinaderij voor een symbolisch bedrag van Valero wordt overgenomen door Aruba en dat Citgo het langdurig gaat leasen. Ondertekening van de definitieve overeenkomst zou binnen ‘enkele dagen tot een week’ volgen. Nu, ruim een week later, is het akkoord echter nog altijd niet getekend. Deze vertraging, alsook kritiek van Citgo-topmanagers over de ‘schimmige deal’ die ‘achter hun rug om’ zou zijn beklonken, leidde tot speculaties over of het akkoord wel echt zou komen. De Meza legt uit dat de afgelopen dagen nog is gediscussieerd over ‘de bijlagen’ van de overeenkomst. Belangrijk is volgens hem dat er

een ‘gemakkelijke overgang’ is van de huidige eigenaar en exploitant Valero en de nieuwe exploitant Citgo, een dochteronderneming van het Venezolaanse staatsoliebedrijf PDVSA.

Deze week blijven de partijen met elkaar in contact om de definitieve versie van de contracten met elkaar af te stemmen. “Herstel van deze economische pilaar is dichterbij dan ooit”, besluit De Meza.

Personeel

Arbeid-minister Paul Croes laat ondertussen weten dat de zoektocht naar personeel voor de herstart en heropening van de raffinaderij door gaat, via de zogeheten Citgo-desk van de regering. Hij benadrukt dat de heropening van de raffinaderij straks voor ongeveer drieduizend banen gaat zorgen, voor mensen die direct en indirect voor Citgo gaan werken. Daarnaast verwacht de minister ook spin-off werkgelegenheid, omdat de raffinaderij ook gebruik gaat maken van duurzame technologieën, zoals het opvangen van CO2-uitstoot en het draaien op gas. Overigens moet dat gas worden ingevoerd via een nog te bouwen pijplijn van Paraguana, Venezuela naar de terminal in San Nicolas waar de raffinaderij staat.

IN HET KORT

Harde wind

De komende dagen gaat het flink waaien. De Meteorologische Dienst waarschuwt voor een sterke wind, die nu en dan stormachtig kan zijn in uitschieters tot wel maximaal windkracht 8. Hierdoor zijn de golven in de zee ook hoger dan gebruikelijk. Eigenaren van kleine boten wordt daarom aangeraden om de nodige veiligheidsmaatregelen te treffen.

Uit de kom

Een dagje strand is voor een jongen afgelopen weekend abrupt ten einde gekomen toen door een val zijn arm uit de kom ging. Hij gleed uit op de pier van de toren tegenover het hotel Riu Antillas. De jongen kon niet met één arm zwemmen, dus moesten zijn vrienden hem helpen om van de pier af te komen en veilig aan wal te komen. Eenmaal op het strand waren de politie en ambulance er snel bij. Paramedici hebben ter plekke geprobeerd om de arm van de jongen terug in de kom te zetten. Het was echter te pijnlijk, zodat hij toch naar het ziekenhuis vervoerd moest worden.

Heterdaad

Twee jongeren zijn zondagavond op heterdaad betrapt door de politie terwijl ze aan het blowen waren. Agenten roken de wietgeur toen ze toevallig langs een bakkerij in Turibana reden. De patrouille ging meteen achter de geur aan en trof zo de jongens. Behalve de jointjes hadden ze ook nog marihuana in hun bezit. Ze zijn aangehouden en naar het politiebureau van Shaba gebracht.

Free Zone dicht

De Free Zone Aruba (FZA) is donderdagmiddag 26 mei van 13.00 tot 16.30 uur en en vrijdagochtend 27 mei van 08.00 tot het middaguur gesloten voor het publiek. Reden voor de sluiting: “Momenteel is Free Zone Aruba bezig met het herzien van haar interne beleid en nieuwe diensten voor het internationaal zakendoen vanaf Aruba.” Tijdens de sluiting kunnen berichten worden ingesproken op telefoonnummer 582-0909. FZA belooft terug te bellen zodra het kantoor weer is geopend voor het publiek.

360 geregistreerde gevallen in 2015 Stijging aantal gevallen van kindermisbruik

Sociale Zaken-minister Paul Croes (links) tijdens de behandeling van het thema kindermisbruik in het parlement.

ORANJESTAD — Sociale Zaken-minister Paul Croes staaftde vorige week vrijdag in het parlement met cijfers het belang van meer inzet tegen kindermisbruik en -mishandeling. In 2015 lag het aantal geregistreerde gevallen van kindermisbruik op 360. Uit cijfers van Bureau Sostenei blijkt dat het aantal ten opzichte van 2014 is gestegen met honderd.

De minister toonde ook het tekort aan personeel aan en maakte duidelijk dat er een verzoek uitgaat naar de ministerraad om geld beschikbaar te stellen voor het benodigde personeel. Hij liet weten hiervoor al actie te hebben ondernomen en is er zeker van dat vanuit verschillende ministeries geld wordt vrijgemaakt. Ook gaf hij toe dat het huidige systeem niet perfect is. Maar hij gaat niet ‘bij de pakken neerzitten’. Hij wil het systeem verbeteren om zo ‘zwaardere straffen te kunnen opleggen bij kindermisbruik’.

Croes maakte eerder al bekend dat het ministerie van Sociale Zaken binnen-

kort ongeveer een half tot 1 miljoen florin vrijmaakt voor sociale instanties die zich inzetten tegen kindermisbruik en -mishandeling. Vanuit het ministerie van Justitie wordt ook geld vrijgemaakt voor justitiële instanties, waaronder de Jeugd en Zedenpolitie (JZP), die ondersteund moet worden met extra mankracht.

Aanleiding

Parlementsleden wilden afgelopen vrijdag van Justitie-minister Arthur Dowers, Volksgezondheid-minister Alex Schwengle en van Paul Croes, minister van Sociale Zaken, Jeugdbeleid en Arbeid de stand van zaken

weten met betrekking tot het thema kindermisbruik. Aan de orde kwam ook de samenwerking tussen de Jeugd en Zeden Politie, Voogdijraad en Bureau Sostenei en de garantie dat elke klacht een antwoord moet krijgen. De aanleiding voor de bijeenkomst was het ingediende manifest door stichting Lisette Gomes en de brief met eisen van vader Reginald Danies. Stichting Lisette Gomes diende op 27 april tijdens een manifestatie een lijst met standpunten in bij het parlementgebouw waar ze binnen dertig dagen een antwoord op wilde. Eerder, op 15 april, stond ook Danies met een groep aanhangers voor het parlementgebouw. Hij overhandigde toen een brief waarin hij meer geld en personeel voor zorginstanties eiste, evenals het invoeren van minimumstraffen voor het plegen van ontucht.

Minister Otmar Oduber: ‘Overheid staat open voor discussie over all-inclusive’

ORANJESTAD — Na de verwarring die ontstond over verschillende interpretaties van de wet die het aantal all-inclusive hotels moet inperken, reageert Toerisme-minister Otmar Oduber dat de regering openstaat voor dialoog over deze aanpassing. Na overleg met Aruba Hotel And Tourism Association (Ahata) is al een extra ontheffing toegevoegd aan het voorstel voor noodlijdende hotels.

De minister wil met alle betrokkenen blijven praten over de aanpassing van de Vergunningsverordening hotels, waarin de regulering van all-inclusive hotels zal worden opgenomen. Oduber zegt veel te horen dat hij als minister zijn macht zou misbruiken door zich persoonlijk met de hotels te bemoeien, maar dat is niet waar, laat hij weten middels een persbericht. “De vergunning wordt afgegeven voor twintig jaar, dan is een minister er al lang niet meer. Ik zet mij in voor het algemeen belang van Aruba.”

Voorwaarden

Oduber zegt al soepel te zijn geweest bij het opstellen van de wet, omdat een hotelvergunning normaal gesproken vijf jaar geldig is. In het voorstel is daar twintig jaar van gemaakt. Maar als het gewenst is dat dit verhoogd wordt naar 25 of 30 jaar, is dat ook bespreekbaar, aldus de minister. Toch gaat het er volgens Oduber niet om hoe lang de vergunning geldig is, maar om de voorwaarden die gesteld worden voor het krijgen daarvan. Dat is juist wat ervoor zorgt dat men zich aan de wet moet hou-

den en daar niet mee kan gaan rommelen, aldus Oduber.

Wijziging percentage

Hij schrijft ook dat Ahata zelf degene was die aangaf dat het percentage hotelkamers van reguliere hotels dat als all-inclusive mag worden verhuurd, op 20 procent vastgesteld kan worden, aangezien het jaarlijkse gemiddelde nu tussen de 10 en 20 procent ligt. Ahata zegt echter dat dit niet waar is. De voorzitter van Ahata, Ewald Biemans, zei vorig jaar juli in gesprek met *Amigoe* dat in het wetsvoorstel in eerste instantie 10 procent stond. Volgens de organisatie zou er helemaal geen vastgesteld percentage moeten zijn en was dit in elk geval veel te weinig. Daarop heeft de overheid het voorstel aangepast naar 20 procent, maar Biemans liet destijds meteen

weten dat Ahata het met geen van de wijzigingen eens was.

Nieuwe uitzondering

In het voorstel is een uitzondering voor dit percentage opgenomen voor conferenties volgens het zogenaamde MICE-concept, waarbij een all-inclusive verblijf onderdeel is van het programma. Na gesprekken met Ahata en andere partners heeft de minister een extra ontheffing opgenomen in het wetsvoorstel. Als een hotel er aantoonbaar minder goed voorstaat dan in dezelfde periode een jaar geleden, mag voor dit hotel een uitzondering gemaakt worden op het maximum van 20 procent en mag dit hotel dus meer kamers als all-inclusive verhuren.

Meer tijd

Ahata laat weten vooral meer tijd te willen om het

effect van deze aanpassing te kunnen bekijken en te kunnen uitleggen aan onder andere de ministerraad. De organisatie stelt in een persbericht dat de overheid zichzelf tegensprekt, door zich te baseren op een rapport van PriceWaterhouseCoopers uit 2015 over all-inclusive hotels. Op basis daarvan zegt minister Oduber dat het noodzakelijk is deze markt te reguleren.

Tegenspreken

Ahata citeert uit een samenvatting van dit rapport, gepubliceerd op 26 januari: “Regulering van all-inclusive resorts kan een onevenredig negatief effect hebben op de reputatie van Aruba in de internationale accommodatie- en investeringsgemeenschap. (...) Gezien de schijnbaar grote voetafdruk van het all-inclusive model op Aruba, gecombineerd met de dynamiek van de voorkeur van de klant, de beschikbare exploitanten van beleggingsfondsen en de verwachte binnenkomst van gevestigde traditionele merken, kan het raadzaam zijn het all-inclusive model te omarmen.” Dat is precies het tegenovergestelde van wat de overheid doet, merkt Ahata op. De organisatie wil via advertenties het publiek informeren over de effecten van de wetswijziging. Ook verkeersbureau ATA laat weten het op deze manier aan te pakken en door zogenaamde *informercials* uitleg te geven over het toerisme op Aruba. Taxichauffeurs boden de minister onlangs een petitie aan tegen all-inclusive hotels, maar achteraf bleek dat zij het wetsvoorstel verkeerd hadden geïnterpreteerd en zij er juist blij mee zijn.

Beestenboel

Vogelverrassing

Dieren op Aruba. Er is veel om te doen. Verschillende stichtingen zetten zich in voor het welzijn van honden, katten, ezels, vogels, schildpadden enzovoort. Elke week zetten zij dieren in het zonnetje, sommige van hen zoeken een (tijdelijk) thuis. Wie verwelkomt u in uw hart en huis?

Animal Rights Aruba

Dit is **Sprok**, een wat ouder mannetje. Hij is gecastreerd en up to date met zijn vaccinaties. Hij is op zoek naar een echt thuis,

want nu woont hij nog bij een foster. Gaat u hem verwennen? Whatsapp of bel naar 592-2262 voor meer informatie. Ook **Lola** en haar tweeling-

broertje **Tarzan** zijn op zoek naar een huisje. Deze kittens zijn gevonden in een doos, maar zijn nu heel gelukkig en gezond. De twee pluizenbolletjes kunnen goed omgaan met honden en kinderen. Whatsapp of bel naar 592-0366 als u één van hen of beiden een goed thuis kunt bieden.

Donkey Sanctuary

De 17-jarige **Blanco** is afkomstig uit Bringamosa en is een lieve, aanhankelijke ezel. Hij heeft als opvallend kenmerk dat hij pluizige oren heeft. Blanco gaat op in de groep en woont al jaren in de ezelopvang. Ooit hing zijn oor er half af, maar dat valt bijna niet meer op. Het oor is keurig gehecht en daardoor zie je er niets meer van. De Ezelopvang zorgt voor honderden ezels en is op zoek naar mensen die financiële ondersteuning willen bieden om dit mogelijk te kunnen blijven maken. Zo is het mogelijk om een ezel als Blanco te adopteren voor 30 florin per maand. De ezel blijft dan uiteraard gewoon gezellig op de Ezelopvang wonen. Daarmee helpt u zowel deze prachtige ezel als de Ezelopvang en u krijgt dan een mooie oorkonde en een T-shirt! En als u het leuk vindt, dan komt u ook nog eens met naam en foto op onze website. Belt u even met de Ezelopvang? Het telefoonnummer is 593-2933. U kunt u ook aanmelden via de website www.arubandonkey.org of gewoon een eenmalige donatie stor-

Noordelijke slobbeend

ten op rekeningnummer 40.03.025 bij de Arubabank.

Aruba Birdlife Conservation

Een mooie verrassing deze ochtend voor de vogelvereniging. Een mannelijke **noordelijke slobbeend** vertoonde zich bij de Bubaliplas tussen een paar witwang

pijlstaarten. De deskundigen denken dat deze vogel een tussenstop maakte op Aruba om te rusten en calorieën in te slaan voor hij zijn

reis vervolgt naar Noord-Amerika. Met de zomer in aantocht komen zo'n 150 vogelsoorten naar Aruba op weg naar het noorden, som-

migen komen meerdere keren per seizoen voor. De noordelijke slobbeend heeft in het Papiaments de naam 'pato boca hancho'.

Lola

Blanco

Sprok

Losse Verkooppunten Amigoe di Aruba

Bloemond Supermarket
S-chow Supermarket
Moko minimarket
Bright Bakery
Bruna
Cheng's Supermarket
Circle K Oranjestad
The Market Alhambra Mall
Fa Yang Supermarket
Food Center
Kong Hing
Ling & Sons
Mundo Nobo Supermarket
NG Supermarket
Plaza Bookshop
Springfield Supermarket
Superfood
Texaco Sasaki
Texaco Seroe Blanco
Valero Blvd
Valero St.Cruz
Wei Ming Supermarket
Food 99

Italiestraat 24-a, suite 3, Oranjestad
(behind Delifrance/Crown Store)

Opening hours:

Mon-Friday 09.00 am - 05.00 pm

Thursday closed between 12.00-01.00 pm

Saturday 10.00 am - 04.00 pm

- Local & global ART

- Frameshop

- Art Supplies

- Exclusive wines

- Jewelry

- Wine tastings

- Sip&paint nights

(every last Friday of the month)>Next: May 27th

- Art classes

- Classic cars

- Gift certificates

i: www.lamericagallery.com

e: info@lamericagallery.com

ph: 583-0800

SUPER SPECIAL FOR LOCALS ON ALL 2012 MODELS

\$25 PER DAY INCLUDING CDW

Conditions apply

Limited time offer. Offer expires May 31, 2016. Offer based on availability. Offer can not be combined with any other promotion, voucher or discount.

Over-year models are in SUV car class 2012 Versa, Corolla, SX4 and Aveo. Rate includes a COLLISION DAMAGE WAIVER with a deductible. ADDITIONAL DRIVER is NOT included and is optional. Max 2 an one RA. Taxes, fuel and other extras are excluded.

Visit our main office at Sabana Blanco 35.

Traveling at the Speed of Hertz™

Sabana Blanco 35, Oranjestad • P 582-1845 • F 583-7479 • E reservations@aruba.hertz.com

Hertz.

FRESH
104.3
DE HOORT HET VERSCHIL

Marc's Muziek Café

(Ma t/m Za: 12 - 15 pm)

Marc de Roo

Voor contact:

Studio: (297) 583 2121

Kantoor: (297) 583 2220

Email: info@fresharuba.com

[facebook.com/fresharuba](https://www.facebook.com/fresharuba)

Transformatie docenten voor de 21e eeuw

ORANJESTAD — Lera-renopleiding IPA viert dit jaar haar 25-jarige jubileum en organiseerde in dat kader vorige week een driedaags evenement waarbij het docentschap in de 21e eeuw en leiderschapontwikkeling leidend was.

Daar wist vooral professor Andrew Hargreaves van het Amerikaanse Boston College de aanwezigen tijdens het evenement veel over te vertellen. Hij was onder andere mede-auteur van het in 2014 gepubliceerde boek 'Uplifting Leadership' en staat bekend als één van de zes meest invloedrijke personen op het gebied van onderwijs in de Noord-Amerikaanse politiek. Op de eerste dag, woensdag 18 mei, vond er een openbare bijeenkomst plaats bij IPA zelf met als thema professioneel en sociaal kapitaal waar Hargreaves ook sprak. Donderdag 19 mei stond de bijeenkomst voor alle stakeholders, waaronder schoolhoofden, in het teken van leiderschapontwikkeling. De laatste dag, vrijdag 20 mei, vond plaats in het Hilton hotel. Deze dag lag de focus op het do-

Professor Andrew Hargreaves in gesprek met de aanwezigen op één van de bijeenkomsten tijdens het driedaags IPA-evenement.

centschap in de 21e eeuw. In verschillende lezingen en sessies werd hier samen met zo'n vierhonderd docenten dieper op ingegaan. Zo werd gesproken over 'technologie en onderwijs' en 'energie en onderwijs', was er een expositie die reflecteerde op de belangrijkste facetten van het leraarschap en vonden

sessies tussen leraren en andere experts plaats. Ava Thode, IPA-directeur, vindt het belangrijk dat er ook na het evenement uitwisseling tussen collega's plaatsvindt en dat er samenwerkingsverbanden met ouders ontstaan om zo te komen tot onderwijs dat een kind verdient. Ook Onderwijs-minister Michel-

le Hooyboer-Winklaar was aanwezig. Zij benadrukt dat een evenement als dit jaarlijks zou moeten terugkeren, omdat professionele ontwikkeling van belang blijft.

IPA had overigens wel sponsors nodig om het evenement te realiseren, waaronder Aruba Bank.

Sponsors gezocht Wiskunde-team Colegio Arubano klaar voor Singapore

ORANJESTAD — Een groep vwo-leerlingen van Colegio Arubano behaalde onlangs in Nederland een derde plaats tijdens een competitie wiskunde A. Nu is hun doel meedoen aan SIMC, een wereldwijde wiskundecompetitie in Singapore. De leerlingen zijn dan ook naarstig op zoek naar sponsors.

Een trotse meester Quandt (links) met zijn wiskundeteam dat mentaal klaar is voor de strijd in Singapore.

Ricky Quandt, senior docent wiskunde aan Colegio Arubano, laat weten dat in Nederland de eerste plaats werd behaald door Duitsland en de tweede plaats door Nederland zelf. Aruba werd derde van de twintig teams die meededen aan de finale. Dat smaakt kennelijk naar meer, want nu staan de vwo-leerlingen te trappelen om mee te doen aan de wiskundecompetitie SIMC in Singapore. Een ander wiskundeteam van Quandt werd drie jaar geleden voor de vierde editie van SIMC uitgenodigd door een delegatie

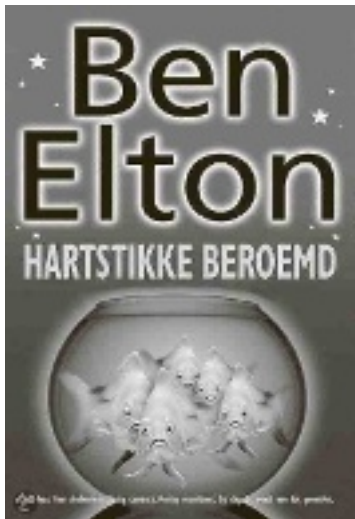
uit Singapore. Maar vanwege gezondheidsredenen kon dit toen niet doorgaan. Quandt hoopt dat het nu wel lukt. "Het is een grote competitie, een zesdaags evenement, met een totaal van vijftig deelnemende teams, waaronder tien uit Singapore." Om mee te kunnen doen, kunnen de leerlingen alle steun gebruiken, vooral financieel, want het is een dure reis. Eén van de studenten, Liesje Proveyer

uit vwo 5, vertelt dat de leerlingen hun best doen om geld in te zamelen zodat de tickets betaald kunnen worden. "Want die zijn duur, maar als we de tickets kunnen betalen, dan kunnen we gaan. De regering daar betaalt het verblijf en het eten." Als het lukt om het benodigde geld bij elkaar te krijgen, willen de leerlingen, na afloop van de competitie, in Singapore ook nog universiteiten bezoeken.

THRILLS

'Hartstikke beroemd' - Ben Elton

Na zijn column 'Onderwijs effect' waagt Leo Sybrandy zich aan een nieuwe column: 'Thrills'. In deze column koppelt hij spannende boeken aan actuele gebeurtenissen of thema's. Het doel van de column is om regelmatig de waarde van lezen in herinnering te roepen en onderwerpen te belichten. Leo Sybrandy stond 30 jaar voor de klas en houdt zich momenteel bezig met het geven van bijles aan scholieren en het schrijven van verhalen. Wilt u reageren? L.sybrandy@bovoaruba.com.

speelden we drie dagen lang het Voortgezet Onderwijs na (VO-dagen). De kinderen ontvingen een echt rooster en kregen gedurende drie dagen les in ASW, N&T, I.K. ...u begrijpt het. Mijn favoriete rol was het spelen van de leraar wiskunde (Piet Agoras). Ik was superstreng en totaal anders dan ze mij kenden. Ik heb ooit een leerling zo streng toegesproken dat ze begon te huilen, terwijl ze wist dat het allemaal een spel was. Andere leerkrachten van de school, waaronder de directeur, namen ook een lerarenrol op zich en zo kreeg je dat de kinderen na 'de bel' steeds van lokaal moesten wisselen. Ook werden uren die uitvielen en invallers ingeroosterd. Er werden allerlei typetjes gespeeld. E. Ratelband, Madame Tussaud, J. Wolkers en ga zo maar door. En ondanks de soms zeer hilarische momenten waren de kinderen zeer serieus. Ik kan u vertellen dat ze tijdens de gehele lagere schooltijd niet zo serieus en gehoorzaam waren als tijdens die VO-dagen... misschien ook omdat we een bijpassend strafstelsel hanteerden. Op Aruba hebben we de VO-dagen een paar maal gespeeld... Ook bij meer ernstige zaken kan het aannemen van een ander personage van belang zijn. Tijdens de Koude Oorlog wemelde het van de spionnen en daar zijn heel wat boeken over geschreven. Later werd het infiltreren in een drugsbende of in een terroristencel populair... terwijl terroristen momenteel er zelf gebruik van maken (als vluchteling bijvoorbeeld). In 'Hartstikke beroemd' is het weer een andere situatie. Hierin bevinden de hoofdrolspelers zich in een real-life tv serie à la Big Brother. Iedereen speelt daarin een rol en laat het ware gezicht ongetwijfeld niet zien, maar dan vindt op de 27e dag een moord plaats.

Restauratie monumentale grafkapel bijna klaar

ORANJESTAD — De monumentale grafkapel met daarin de stoffelijke resten van pastoor Pirovano, op de begraafplaats in Noord, heeft een grootschalige restauratie ondergaan. Pirovano was de eerste pastoor van Aruba. De werkzaamheden zijn bijna afgerond, het enige dat nog rest is een nieuw dak. De renovatie is sinds vorig jaar in volle gang. Daarvoor heeft een speciale commissie informatie ingewonnen bij het Monumentenfonds en Monumentenbureau. Uit dit onderzoek bleek dat op het dak van de grafkapel speciale 'blauw gesmoorde kruispannen' horen te liggen. Deze zijn echter niet verkrijgbaar op Aruba en moeten geïmporteerd worden uit Nederland. Dit leidt tot een extra financiële uitgave en die is gesubsidieerd door het Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied. Daardoor is het mogelijk gemaakt dat de grafkapel haar monumentale waarde heeft behouden.

Hoevertsz voorzitter van groene Carilec Community

ORANJESTAD — De topmannen en financiële directeurs van energiebedrijven uit de Cariben waren afgelopen week bijeen op de Kaaimaneilanden voor de jaarlijkse conferentie van de Caribbean Electric Utility Services Corporation (Carilec). Utilities-directeur Frank Hoevertsz werd tijdens deze conferentie gekozen om in het bestuur (zie foto) plaats te nemen. Dit jaar was het thema 'power, people, partnership', waarbij de nadruk lag op leiderschap, financieel beheer en wetgeving. Bovendien werd een nieuwe organisatie, de Carilec Renewal Energy Community, opgericht en werd Hoevertsz gevraagd om

hiervan voorzitter te worden. Het doel van deze commissie is het gebruik van hernieuwbare energiebronnen te promoten in de Cariben. De vertegenwoordigers van de energiebedrijven worden

aangemoedigd ervaringen uit te wisselen en elkaar waar mogelijk te ondersteunen bij nieuwe initiatieven. Aruba werd verder op de conferentie vertegenwoordigd door de directeur van WEB en Elmar.

2e editie duurzaam Island Heritage festival

ORANJESTAD — Bij de Bushiri Arena, oftewel het strand tussen het ex-Bushiri hotel en Divi Dutch Village, wordt op 4 juni de tweede editie van Island Heritage gehouden. Met veel optredens van lokale en internationale artiesten wil het festival de Arubaanse cultuur en geschiedenis vieren.

In de line-up staan onder andere Eva Simons - bekend van haar hit 'Policeman' - Gregor Salto en Fight Club. Daarnaast zullen ook Michael Lampe, John Rossilow, Yeimy, Nutzbeatz en het duo Oscar Booy en Daniville optreden. Het evenement is een zogenaamd 'boetiekfestival'. De ideologie daarachter is duurzaamheid, een gezonde omgeving. Dat is doorgetrokken in

allerlei aspecten van het festival. Zo is het podium gemaakt van 'upcycled' materialen, die dus hergebruikt zijn. Beker-tjes zijn biologisch afbreekbaar. Ook heeft de organisatie besloten het feest niet op Eagle Beach te houden, zoals vorig jaar het geval was. Dit in verband met de schildpadden die daar elk jaar rond deze tijd eieren komen leggen. Omdat dit strand dagelijks druk

bezoekt wordt, is het festival uitgeweken naar het rustigere Bushiri. Daar is ook meer parkeergelegenheid.

Het festival begint om 16.00 uur en duurt tot 01.00 uur. De minimale leeftijd is 18 jaar. Kaartjes zijn in de voorverkoop 25 florin en verkrijgbaar bij Bula Surfshop, Local Store, Pos Chiquito Rumshop en bij Pelican Pier. Aan de deur zijn de kaartjes 35 florin. Op de website www.ihfestival.com zijn ook tickets te koop, net als T-shirts, petten en andere gadgets. Het festival is ook te vinden op Facebook, Instagram en Snapchat.

75 YEARS OF HISTORY

A LIFETIME OF FREEDOM

IN A WORLD OF ADVENTURE

ULTIMATE
AUTOMOBILES

Sabana Blanco 35
(+297) 583-9800
info@ultimatearucar.com

**GRAND
CHEROKEE**

Televisieprogramma's

Nederland

15:25 Spoorloos extra
16:10 35 jaar Ik show
17:00 10 jaar Ik vertrek
17:55 Journaal
18:20 Falco
19:10 EenVandaag
19:45 Journaal
20:00 Journaal
20:25 Tekst-tv
23:55 Nederland in beweging

18:05 Nieuwsuur
19:00 Nieuwsuur
19:51 Tekst-tv

Dinsdag 24 mei
0:15 Gelooft en een hoop liefde
1:00 Journaal met gebarentolk
1:15 Journaal met gebarentolk
1:30 Journaal met gebarentolk
1:40 Journaal met gebarentolk
2:00 Journaal met gebarentolk
2:15 Journaal met gebarentolk
2:30 Journaal met gebarentolk
2:45 Jeugdjournaal met gebarentolk

0:45 Olly, het kleine witte busje
0:50 Jasper & Lisa
1:00 Sesamstraat
1:15 Angelina ballerina
1:30 Pim en Pom
1:35 Kiwi & Strit
1:40 Bolle & Billie
1:50 Bob de bouwver
2:00 Masha en de beer
2:10 Olivia
2:20 Igam Ogam
2:30 Bibbeltje Big
2:45 Jeugdjournaal
2:50 Babar en de belevenissen van Badou

Dinsdag 24 mei
0:10 Geheugentrainer
0:30 Journaal
0:35 Journaal
0:40 Journaal
0:45 Journaal
0:50 Journaal
1:00 Journaal
1:20 Journaal
1:30 Journaal
1:45 Journaal
2:00 Journaal
2:20 Journaal
2:30 Journaal
3:00 Journaal
3:15 Nederland in beweging
3:30 Journaal
3:40 Geheugentrainer
4:00 Journaal
4:30 Journaal
4:40 Journaal
5:00 Studio sport
6:15 Studio sport
8:05 Studio sport
9:20 Studio sport
11:15 Studio sport
11:55 Politieke partijen
12:00 Journaal
12:15 EenVandaag
12:45 Sportjournaal
13:00 Bed & breakfast
14:00 Journaal
14:30 Opsporing verzocht
15:25 Taggart
16:20 De rijdende rechter, wordt vervolgd
16:55 10 jaar Ik vertrek
17:55 Journaal

3:00 Journaal met gebarentolk
3:15 Recht van spreken
3:55 Gort à la carte
4:25 De monitor
5:00 Journaal
5:15 Groeten van MAX
6:00 Journaal
6:25 Binnenstebuiten
6:57 Politieke partijen
7:00 Journaal
7:10 Sportjournaal
7:20 Journaal
7:35 Journaal
7:55 Het vragenurtje
9:00 Journaal
9:30 De tafel van taal
10:00 Journaal
10:10 Kruispunt
10:35 Katholiek Nederland tv
11:00 Journaal
11:10 Natuur op 2: Lands of the monsoon
12:10 Gelooft en een hoop liefde
12:50 Binnenstebuiten
13:25 Vroege vogels
13:55 De tafel van taal
14:30 Brandpunt
15:25 De tafel van Tijs
16:00 Nieuwsuur
16:55 Inside Obama's White House

3:00 Shaun het schaap
3:10 Buurman en buurman
3:15 Bol & Smik
3:25 Super Grover 2.0
3:35 Kindertijd
4:05 Teletubbies
4:15 Mickey Mouse clubhuis
4:35 Sesamstraat: 10 voor ...
4:45 Leuke verhalen van Winnie de Poeh
4:50 Het Furchester Hotel
5:00 Sarah en Eend
5:05 Het kleine spookje Laban
5:15 De avonturen van Bert en Ernie
5:25 Zostraat 64
5:35 De Smurfen
5:45 Calimero
6:00 Pieter Koniijn
6:15 Q Pootle 5
6:25 Bob de bouwver
6:35 Pim en Pom
6:40 Kiwi & Strit
6:45 Raad eens hoeveel ik van je hou
7:00 Bolle & Billie
7:15 Kindertijd
7:40 Joe en Jack
7:50 Sesamstraat
8:05 Tip de muis
8:15 Sesamstraat: 10 voor ...
8:25 Bruine beer in het blauwe huis
8:50 Buurman en buurman
9:00 Peter Pan
9:05 Puppy Patrol
9:25 Beste vrienden quiz
10:05 Peperbollen
10:35 Millie inbetween
11:05 Puberuil Zapp
11:30 Hip voor nop
12:05 Beste vrienden quiz
12:23 Het klokhuis
12:45 Jeugdjournaal
12:55 Hoe overleef ik ...
13:25 Kicke
13:55 All stars
14:30 Chef in je oor

Nederland

Nederland

14:25 2Doc: Post Beiroet
16:00 Nieuwsuur
16:55 2Doc: Inside Obama's White House
17:55 De nachtzoen

Dinsdag 24 mei
0:30 Pingu
0:35 Leuke verhalen van Winnie de Poeh
0:40 Penelope

15:20 Streetlab
16:00 Alpacas
16:40 Van Good los
17:20 Danny zoekt problemen
18:00 Obsessions
19:30 Streetlab
20:08 Tekst-tv

BVN

14:30: Fryslân DOK:
15:00: NOS Journaal
15:05: Sesamstraat
15:25: Sesamstraat 10 voor...
15:35: Het Klokhuis
15:50: NOS Jeugdjournaal
15:55: Het geheim van Eyck
16:15: Blokken
16:45: Thuis
17:10: Dagelijkse kost
17:25: EenVandaag
17:55: NOS Sportjournaal
18:00: VRT Journaal
18:45: City Folk
19:10: Van Alle Tijden
19:35: NOS Journaal
20:00: Weerbericht Europa/Afrika
20:05: Project Orpheus
20:45: 3 Op Reis
21:20: De Zoo achter de schermen
21:45: Nieuwsuur
22:30: Weerbericht Amerika/Caribien
22:35: 10 jaar Ik Vertrek
23:30: Iedereen beroemd

06:45: City Folk
07:10: Van Alle Tijden
07:35: NOS Journaal
08:00: Weerbericht Europa/Afrika
08:05: Project Orpheus
08:45: 3 Op Reis
09:20: De Zoo achter de schermen
09:45: Weerbericht Amerika/Caribien
10:35: 10 jaar Ik Vertrek
11:30: Iedereen beroemd
12:00: VRT Journaal
12:30: Van Gils & Gasten
13:25: Streetlab
13:55: The Undateables
14:35: BinnensteBuiten
15:00: NOS Journaal
15:05: Sesamstraat
15:25: Sesamstraat 10 voor...
15:35: Het Klokhuis
15:50: NOS Jeugdjournaal
15:55: De Buitendienst
16:15: Blokken
16:45: Thuis
17:10: Dagelijkse kost
17:25: EenVandaag
17:55: NOS Sportjournaal
18:00: VRT Journaal
18:45: City Folk
19:10: Van Alle Tijden
19:35: NOS Journaal
19:55: Weerbericht Europa/Afrika
20:00: Opsporing Verzocht
20:45: Opsporing Verzocht Internationaal
20:50: 2Doc: De Aanklagers
21:40: Met het Mes op Tafel
22:05: Nieuwsuur
22:55: Weerbericht Amerika/Caribien
23:00: 10 jaar Ik Vertrek
23:55: Iedereen beroemd

TeleCuraçao

15:30 Party Time
16:00 Overdrive - TCFM
17:00 Arte pa Tur
18:00 Bonochi Korsou
19:00 TeleDeporte
19:30 Curaçao On (r)
20:00 TeleNotisia
20:45 Extra Plus
21:00 Wegu di Number Korsou
21:10 Partispashon di Morto
21:15 Pagina Sosial
21:30 Den Nos Kas
22:30 Dimelo Kantando
23:00 TeleNotisia (r)

00:00 Sports Final (NBC)
00:30 George to the Rescue
01:00 Extra (NBC)
02:00 Paid Programming (NBC)
02:30 Talk Stop (NBC)
03:00 Access Hollywood (NBC)
04:00 Early Today in NY
04:30 Today in New York (NBC)
07:00 Today (NBC)
11:00 Access Hollywood (NBC)
12:00 Noticia Awenochi repeat
13:00 Time Out repeat
13:15 15on15 repeat
14:00 The Meredith Vieira Show (NBC)
15:00 Steve Harvey (NBC)
16:00 The Ellen DeGeneres Show (NBC)
17:00 News 4 New York (NBC)
18:30 NBC Nightly News (NBC)
19:00 Time Out
19:15 15 on 15
19:30 Noticia Awenochi
20:00 The Voice (NBC)
21:30 Mesa Rondo
22:00 Blindspot (NBC)
23:00 Noticia Mas Laat
23:30 The Tonight Show Starring Jimmy Fallon (NBC)

Yrausquin lanceert de nieuwste Montero Sport op Aruba

de Mitsubishi luxe off road SUV met potentie

De eerste generatie Montero Sport auto's, ook wel bekend als Pajero Sport, werd 20 jaar geleden door Mitsubishi Motors geïntroduceerd in het jaar 1996. In die tijd was het de eerste Mid Size Off Road SUV naast de L200 pick up truck. De tweede generatie kwam in 2008 met een sportiever ontwerp, meer ruimte van binnen en volledig uitgerust voor off road eraringen. Nu, na 7 jaar, brengt Mitsubishi Motors de derde generatie Montero Sport op de markt. Yrausquin had onlangs de eer om het nieuwste model te presenteren en de reacties waren zeer positief.

De nieuwste Montero Sport baseert zich op een Off Road SUV principe in comfortabele stijl die niet alleen de aandacht trekt, maar echt de grenzen opzoekt voor wat betreft het Off Road principe zoals het hoort te zijn. Ontwerpers hebben veel tijd en aandacht aan het model besteed en het resultaat is een Montero Sport GLS die compleet vernieuwd is. De 'look & feel' is aantrekkelijk, vergelijkbaar met de Europese SUV's. Mitsubishi Motors heeft met het nieuwste ontwerp een serie aan opties te kiezen om zo naar de smaak van de eigenaar aan te passen.

Alle Montero Sport GLS auto's die Yrausquin aanbiedt zijn uitgerust met onder andere het systeem 'Super Select 4 Wheel Drive-II', automatische transmissie tot 8, een sleutelloos operatiesysteem, motorstart, automatische airconditioning, 10 inch Alloy banden, mistlampen voor, dakrails, een anti diefstal alarmsysteem, airbags en knie airbags voorin. Ook is de auto voorzien van een achteruitrijksysteem, achteruitrijsensor, hands free en voice control Bluetooth systeem, blinde vlek waarschuwsysteem (BSW), LED koplampen, LED daglichten, auto lampcontrole, auto ruitenwissers. De Montero Sport GLS biedt een wereld aan mogelijkheden en pluspunten, dus kom langs in de showroom van Yrausquin en ervaar zelf hoe de auto voelt, rijdt en betovert. Voor meer informatie bel Yrausquin op telefoonnummer 524-4444 of bezoek onze Facebook pagina of website www.yrausquin.com.

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V. Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368 Bilderdijkstraat 16 Postbus 323, Oranjestad, Aruba	Administratie: Zulaika Kelly (abonnementen) Grecia Willems (advertenties) adminaruba@amigoe.com Distributie: Zulma Kock, Zulaika Kelly abonementaruba@amigoe.com Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8.00am-4.30pm Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe #81027801 RBC #100031723 Klachten over bezorging ? Mail naar klachtenaruba@amigoe.com
Directie: Sigrid Hammelburg arubadirectie@amigoe.com Redactie: Alex Lacle (coördinator) Linda Reijnders Mirte de Rozario Franciska Groen Bobby Spier Leanne van Spronsen arubaredactie@amigoe.com	Opmaak: Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com Verkoop: Tiziana La Torre tlatorre@amigoe.com Jamey Baire jbaire@amigoe.com

Het weer

DINSDAG 24 mei 2016		DINSDAGAVOND	
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het oosten tussen 40 en 55 km/u.		Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het oosten tussen 30 en 50 km/u.	
Zonsopgang 06:13	Zonsondergang 19:00	Maansopgang 21:29	Maansondergang 08:27
Max. Temp. 33°	Neerslag 10%	Min. Temp. 27°	Neerslag 10%
Wind 43 km/u Oost	Luchtvochtigheid 70%	Wind 38 km/u Oost	Luchtvochtigheid 81%
UV Index Extreem			

Dienstdoende huisartsen

Maandag 23 mei 2016

Huisarts nachtdienst - Oranjestad
Huisartsenpost
Hospitaal 527-4580
Dr. Anthony

Huisarts nachtdienst - San Nicolaas
Centro Medico
San Nicolaas 524-8833
Dr. Britt - Croes

Dienstdoende apotheken
Apotheek nachtdienst
San Nicolaas
Botica Seroe Preto
584-4833

Apotheek nachtdienst
Oranjestad
Botica Paradera
588-6638

Aankomsttijden Cruiseschepen

Woensdag, 25 Mei '16

Pacific Princess
06.00 – 16.00
Monarch
07.00 – 17.00

sudoku 21 mei

SOLUTION:								
5	2	1	7	3	8	6	4	9
8	3	7	6	4	9	2	1	5
4	6	9	2	5	1	8	7	3
7	4	6	1	8	3	5	9	2
2	8	5	4	9	6	1	3	7
9	1	3	5	7	2	4	6	8
3	5	4	8	1	7	9	2	6
6	9	8	3	2	4	7	5	1
1	7	2	9	6	5	3	8	4

Informatie

Centraal Politie	100
Brandweer	911
Politie O'stad	102
Politie St. Nicolaas	104
Politie St. Cruz	105
Politie Noord	107
Tipline Politie	11141
Ziekenhuis	527-4000
Dierenarts	585-0400
Elmar centraal	523-7100
Elmar storing	523-7147
WEB Aruba	525-4600
SETAR	582-2116
Taxi (TAS)	587-5900
Taxi (ATT&T)	582-2010
Taxi (PTS)	588-0035
Taxi (Diamond)	587-2300
Kankerbestrijding	582-0412
Stichting SAMBA	582-0903

—Oranjestad—

Ambulance	582-1234
BGD Oranjestad	527-2782
Veterinaire Kliniek	582-1720
Animal Shelter	582-1623

— San Nicolaas—

Ambulance	584-5050
Centro Medico	523-8833
BGD San Nicolaas	527-2782
Serlimar	584-5080

— Botica —

4 Centro Medico	584-5794
Aloë	584-4606
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
San Nicolaas	584-8186
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Seroe Preto	584-4833
Trupiaal	583-8560

— Mortuaries —

Ad Patres	584-2299
Aurora	588-6699
Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Olive Tree Oranjestad	582-0000

— Stichtingen —

Fundacion Anti-Droga Aruba (FADA)	583-2999
Fundacion Respetami	582-4433
Zwanger? Fundacion CIZKA	583-0331
Fundacion Diabetico	593-0507
Arubano	593-4928
Twelve Step Meeting	
AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Fundacion Amor Pa	568-4739
Prohimo	564-8849
NA Acceptance Group	565-7500
Fundacion Centro	
Ecologico Aruba	562-8984
Bureau Sostenenis Misbruik en mishandeling tegen minderjarigen	588-1010
Fundacion C.V.A. voorkomen en zorg voor stroke	567-7004

Horoscoop

CELEBRITIES BORN ON THIS DAY: Kelly Monaco, 40; Jewel, 42; Drew Carey, 58; Joan Collins, 83. **Happy Birthday:** Ease in to whatever you decide to take on this year. Quality will be more important than quantity. Pacing your every move and making sure you are on target will depend on the groundwork you do first. Don't leave important jobs or personal responsibilities in someone else's hands. Do things yourself and do them right to avoid regret. Your numbers are 4, 13, 18, 22, 28, 35, 47.

ARIES (March 21-April 19): Pay close attention to your personal finances. Don't let anyone negotiate on your behalf. Stay positive and put pending problems to rest. An energetic approach will keep interference to a minimum. Learn from past relationships. 5 stars

TAURUS (April 20-May 20): Take time to network and share ideas. The people you encounter or the meetings you set up will lead to exciting opportunities. You may come across a bargain, but make sure you need the item before you reach for your wallet. 3 stars

GEMINI (May 21-June 20): Problems with children or a close friend will be costly if you don't address issues quickly. Anger will not solve problems, but setting some boundaries will help you avoid a meltdown. 3 stars

CANCER (June 21-July 22): Don't hang on to people or possessions that lack meaning or substance. Put your time into building personal dreams and creating surroundings that bring you peace of mind. A partnership based on common interests will prove to be beneficial. 3 stars

LEO (July 23-Aug. 22): Speak up if someone is doing you an injustice. Standing up for your beliefs will deter anyone who is trying to bully you. Be prepared to make adjustments that suit you, and don't worry about who is on board and who isn't. 5 stars

VIRGO (Aug. 23-Sept. 22): Proceed with caution if you are making personal changes. Problems at home and with important relationships will be difficult to control. Look to your close friends to help get you through trying times. Don't waffle when you should be decisive. 2 stars

LIBRA (Sept. 23-Oct. 22): Set up meetings, get involved in educational pursuits and keep working at bringing about change. The things you do to improve your outlook will pay off. Don't wait until it's too late - act now. 4 stars

SCORPIO (Oct. 23-Nov. 21): Look for a way to be supportive or offer your services and you will come across someone who is just as intense and determined as you. Joining forces will help bring about necessary changes and give you insight into personal possibilities. 3 stars

SAGITTARIUS (Nov. 22-Dec. 21): Let your work speak for you. Your unprecedented way of dealing with people and work will help you beat anyone who is trying to outdo you. Stick to your plans and don't stop until you reach your goals. An emotional encounter will bring promising results. 3 stars

CAPRICORN (Dec. 22-Jan. 19): You can wrap things up if you stick to a set plan and budget. Don't let an emotional matter cause you to defer to someone else to step in and take over. Offer an incentive to anyone whom you fear may pose a problem. 3 stars

AQUARIUS (Jan. 20-Feb. 18): Do things your way and don't be afraid to be different. Put your energy into displaying what you believe in. Work to bring about changes at work or at home that will lead to higher income, greater savings or future prospects. 4 stars

PISCES (Feb. 19-March 20): You'll be put in a compromising position if you are not completely honest about your intentions. A discussion will turn into an argument that can damage an important relationship. Focus on offering physical help, not unwanted criticism. 2 stars

Onduidelijkheid over beslistermijn onderwijsinspectie RvA wil aanpassingen wet eindexamens

WILLEMSTAD — De Raad van Advies (RvA) stelt dat het wetsontwerp van het Landsbesluit eindexamens vwo, havo en vsbo aangepast dient te worden. Eén van de punten die de raad aanhaalt is, dat er duidelijkheid moet zijn over de onderzoeks- en beslistermijn van de onderwijsinspectie in geval van onregelmatigheden.

In het ontwerp wordt namelijk niet gespecificeerd hoelang de inspectie, na ontvangst van een verzoek voor herziening van een besluit, een onderzoek kan instellen en binnen welke termijn een beslissing moet worden genomen. De RvA adviseert hier een wettelijke termijn aan te verbinden, zodat er indien nodig kan worden vastgesteld op welke wijze de kandidaat alsnog een examen kan afleggen.

Daarnaast is er sprake van tegenstrijdigheid over de vaststelling van het examenreglement. In het vierde lid van artikel 5 wordt gesproken over de gezamenlijke vaststelling door de voorzitter en de secretaris van de landsexamencommissie. In het eerste lid van artikel 13 staat dat het examenreglement slechts door de voorzitter wordt

bepaald. Hierdoor is er onduidelijkheid over wie er precies betrokken dient te zijn bij de besluitvorming. Verder staat er in het artikel 'Vrijstellingen van rechtswege' dat een kandidaat wordt vrijgesteld van een landsexamen als er een overeenkomstig examen is afgelegd in Nederland, op St. Maarten of op Aruba. De student dient voor het vak wel een 6 of hoger als eindcijfer te hebben behaald. In het artikel staat echter niet of een examen van de BES-eilanden ook onder de categorie Nederland valt.

Met betrekking tot het indienen van bezwaar tegen een besluit is het daarnaast niet duidelijk wat de procedureregels zijn. Ook wil de raad weten hoe het precies zit met de kernvakkenregeling, zoals voorgesteld in het ontwerp. Deze regeling houdt in dat van de vak-

ken Engels, Nederlands en Wiskunde je er slechts voor één onvoldoende mag staan op de eindlijst en die onvoldoende mag niet lager dan een 5 zijn. De raad wil naar aanleiding hiervan weten hoe hiermee wordt omgegaan als een leerling in zijn profiel twee soorten wiskunde heeft, of indien iemand het profiel cultuur en maatschappij heeft, waar wiskunde geen deel van uitmaakt.

Over de hardheidsclausule zegt de raad dat de bevoegdheid om die te kunnen toepassen, aan de minister van Onderwijs moet worden verleend. Ten slotte luidt het advies om, met betrekking tot de invoertermijn van de kernvakkenregeling, rekening te houden met de mogelijkheid voor uitvoeringsorganisaties en andere betrokken instellingen om zich tijdig hierop voor te kunnen bereiden. "Ze moeten redelijkerwijs in staat zijn de gestelde bepalingen na te komen en uit te voeren. Daarbij kan een goede voorlichting een belangrijk hulpmiddel zijn", aldus de RvA

Jardim: Belastingaangifte straks alleen nog online

WILLEMSTAD — Op termijn zal iedereen op Curaçao zijn belastingaangifte slechts online kunnen doen. De belastingdienst wil af van de grote stroom mensen die dagelijks bij de loketten staan om belasting en premies af te dragen. Dit voornemen kondigde minister van Financiën José Jardim donderdag tijdens de wekelijkse persconferentie van de ministerraad aan.

Voordat dit werkelijkheid is, zal er een overgangspeiode worden ingesteld, aldus Jardim. Het is al een aantal jaren mogelijk voor ondernemers om via internet aangifte te doen van de loon- en omzetbelasting. Eind juni, begin juli zal het ook mogelijk zijn om online aangifte te doen van onder meer de aov-premie. "We vinden het gezellig dat iedereen bij het belastingkantoor langskomt, maar dat is overbodig", zei Jamila Iseña, directeur van de Inspectie der Belastingen. Hoewel de belastingdienst vooral focust op ondernemers kunnen ook particulieren hun inkomstenbelasting online invullen.

In januari heeft de belas-

Foto: Eisel Simbo

Minister José Jardim van Financiën.

tingdienst het unieke betaalkenmerk ingevoerd. Met dit betaalkenmerk kunnen

betalingen makkelijk en nauwkeurig met aangiftes in verband worden ge-

bracht. Dit moet het aantal foute aanslagen drastisch verlagen. In april is bij 30 procent van alle betalingen bij het belastingkantoor het unieke betaalkenmerk gebruikt. Van alle betalingen die via de bank liepen was dit 15 procent. Van de ondernemers die via MCB bankieren heeft 55 procent zelfs gebruikgemaakt van het unieke betaalkenmerk. De invoering van het unieke betaalkenmerk hoort bij het project om de dienstverlening van de belastingdienst te verbeteren. Ook de mogelijkheid om online aangiftes te doen is verbeterd. Curaçao liep wat dit betreft achter op de rest van de wereld, zei Jardim. De belastingdienst experimenteert momenteel ook met het automatisch restitueren van belastinggeld. Daarvoor zijn twee grote werkgevers benaderd. De restitutie wordt dan automatisch op de bankrekening gestort. Personen hoeven dan ook hier niet voor in de rij te staan. Daarnaast zal de belastingdienst ook mensen benaderen die in het verleden hun rekeningnummer hebben doorgegeven, met de vraag of ze op dit rekeningnummer de restitutie willen ontvangen.

Afname diensten VS-consulaat Caracas Ingezeten en Curaçao kunnen hier visum VS aanvragen

WILLEMSTAD – De afname van diensten van het consulaat van de Verenigde Staten (VS) in Venezuela vanwege een personeelstekort, heeft geen gevolgen voor ingezetenen van Curaçao die een toeristen- of werkvisum willen aanvragen.

Dat laat het consulaat-generaal van de VS op Curaçao weten, in een reactie op de vraag van de *Amigoe* over de gevolgen van de afname van diensten die het consulaat in Venezuela verleent. Mensen die voor het eerst een toeristen- of werkvisum (B-1/B-2) willen aanvragen in Caracas kunnen dat per 18 mei jl. niet meer

doen. Dat meldt het consulaat van de VS in Venezuela op zijn website.

Curaçaoenaars die liever geen gebruik willen maken van de Visa Waiver Program (VWP) – bijvoorbeeld omdat de VWP de reizigers van een verblijftijd van drie in plaats van 6 maanden voorziet – moesten voorheen altijd langs Caracas

om dit soort visa aan te vragen. Dat hoeft niet meer. Een woordvoerder van het consulaat-generaal van de VS op Curaçao laat desgevraagd weten dat zij visumaanvragen van ingezetenen van Aruba, Curaçao, St. Maarten, Bonaire, Saba en St. Eustatius accepteert. De veranderingen in Venezuela hebben geen gevolgen voor visumaanvragers op Curaçao. Zij kunnen dus gewoon lokaal een aanvraag doen. Verder laat de woordvoerder weten dat visumaanvragers in Aruba of de voormalige Nederlandse Antillen die

niet aan de voorwaarden van het consulaat-generaal voldoen (dus geen ingezetene zijn van Curaçao of de andere eilanden) bij 'elke andere ambassade of consulaat in de regio' een visumaanvraag kunnen doen.

Het VS-consulaat in Caracas stelt de afname in diensten te betreuren. Volgens het consulaat is dit te wijten aan een personeelstekort, dat is ontstaan doordat het ministerie van Buitenlandse Zaken in Venezuela geen visum wil verlenen aan VS-diplomaten.

Foto: Ken Wong

Grupo Serenada trad vrijdag op als afsluiting van de vierdaagse training. Harry Moen speelt hier op de benta.

WILLEMSTAD — Curaçao is weer iets dichterbij gekomen bij het doel om het verdrag ter bescherming van het immaterieel cultureel erfgoed te implementeren. Dit verdrag werd in 2012 door Nederland geratificeerd. Om de deskundigheid van de Caribische delen van het Koninkrijk en Suriname rond het beschermen van immaterieel erfgoed te bevorderen, worden er jaarlijks trainingen door Unesco gegeven. Vrijdag werd de derde training hierover in het Renaissance Hotel afgesloten met een culturele avond.

Dit jaar lag de focus van de training op het maken van een plan ter bescherming van het immaterieel erfgoed. De trainingen werden gegeven door Unesco-medewerkers uit Jamaica, Engeland en Belize. De organisatie lag in handen van de Nationale Commissie van Unesco van Curaçao, in samenwerking met alle betrokken partners. Onder immaterieel erfgoed wordt verstaan de niet-tastbare gewoontes en gebruiken van vroeger, die men nu nog steeds koestert. Het is de kennis en kunde die men levend wil houden en wil doorgeven aan volgende generaties. Immaterieel erfgoed evolueert zo met de tijd mee. Voor Curaçao is het blazen op de kachu (koehoorn) een van de verdwijnende gebruiken die beschermd dienen te worden. Het verdrag van Unesco meldt expliciet dat de gemeenschap zelf moet aangeven welke gewoontes, die onder het immaterieel erfgoed vallen, behouden moeten blijven. Vaak kiest de staat of ngo's wat zij de moeite waard vinden om levend te houden. In dit verdrag zijn het de mensen in de gemeenschap die dat bepalen.

Niet veel mensen op Curaçao weten nog hoe ze op een kachu moeten blazen of hoe ze die moeten maken. Het is een techniek die deel uitmaakt van de cultuur van Curaçao

en waar slaven nog gebruik van hebben gemaakt. De kachu werd gebruikt om muziek te maken maar ook als communicatiemiddel. Het instrument wordt vaak tijdens het seú-feest gebruikt, maar buiten het seú-seizoen bijna niet meer. Volgens Richenel Ansano, directeur van NAAM, zijn er slechts drie of vier groepen die nog op de kachu blazen. De kennis dreigt volgens Marva Browne, secretaris-generaal van Unesco op Curaçao, echter verloren te gaan. Degenen met kennis over oude gewoontes zijn niet de jongsten meer en wanneer zij komen te overlijden nemen ze al hun kennis mee het graf in. Daarom is het volgens haar belangrijk om deze gewoontes te documenteren, voordat het te laat is.

Prioriteit

Curaçao is het laatste land in het Koninkrijk dat het verdrag ter bescherming van het immaterieel cultureel erfgoed nog moet ratificeren. Vooral in de derde werelddelen maakt Unesco het beschermen van immaterieel erfgoed een prioriteit. In het verdrag uit 2003 staat dat immaterieel erfgoed gemeenschappen diep raakt en dat het ook een rol speelt in de verhouding tussen mensen. Daarnaast werd er gekeken naar welk effect het heeft op het milieu. In de overeenkomst staat dat het

behoud van immaterieel cultureel erfgoed alleen serieus aangepakt kan worden als er rekening wordt gehouden met mensenrechten en het bijdraagt aan wederzijds respect tussen gemeenschappen, groepen en individuen.

Deelnemers aan de training kwamen uit Aruba, Bonaire, Curaçao, Saba, St. Eustatius, St. Maarten en Suriname en zijn werkzaam bij ngo's en overheidsdiensten die zich inzetten voor het cultureel erfgoed in de voormalige Nederlandse koloniën in het Caribisch gebied. Het trainingsproject wordt gefinancierd door de regering in Nederland, die het geld beschikbaar heeft gesteld via het World Heritage Centre van Unesco. De eerste training werd in 2014 op St. Maarten gehouden. Toen werd er gefocust op interviewtechnieken. In 2015 vond de training, net als dit jaar, op Curaçao plaats. Vorig jaar was de training gericht op de inventarisatie van het cultureel erfgoed. Verder hebben de deelnemers dit keer ook gesproken over structurele samenwerking en het vergaren van fondsen.

Kwartet

Onder begeleiding van Ryan Hernandez werd tijdens de culturele avond kwartet gespeeld. De deelnemers moesten het in groepjes tegen elkaar opnemen. De leden van de groep met de meeste punten wonnen kunstwerkjes gemaakt van hergebruikt materiaal, die te maken hadden met verschillende objecten uit het Curaçaos erfgoed. De groep met minister Irene Dick van Cultuur in het team won het spannende spel. Als afsluiting trad de groep Serenada van Harry Moen op.

281 mangroven geplant bij Boka Patrick

BOKA PATRICK — De zeven studenten van de Florida International University (FIU) die vorige week op Curaçao waren, hebben 281 rode mangroven geplant bij Boka Patrick. De hard werkende FIU-studenten, onder leiding van de van Curaçao afkomstige Marine Science-student Javier Diaz, hebben meer tijd dan verwacht in het veld doorgebracht.

door **Xavora Ricardo-van der Biest**

Er is voor gekozen om 281 kiemplantjes (jonge plantjes) van rode mangroven bij Boka Patrick te planten. Dit omdat het water van Boka Asencion teveel vervuild is, wat de groei van de mangroven daar be-

moelijklijkt. Hierdoor is de kans dat ze in leven blijven erg klein. Bij Boka Patrick is de vervuiling aanzienlijk minder omdat hier regelmatig clean-ups worden gehouden. Diaz: "Wij willen bereiken dat 80 procent van de geplante mangroven overleeft." Elke maand zal er naar de geplante man-

groven gekeken worden door medewerkers van Stichting Uniek Curaçao. Zij zullen de voortgang in een dataverzamelingstelsysteem verwerken. "Bij Boka Asencion moet nog een grondige clean-up worden gedaan", zegt Diaz. "Ik heb water- en bodemonsters meegenomen om de gifstoffen in het water en de bodem te onderzoeken." De student geeft aan dat hierna een plan van aanpak ontwikkeld zal worden om vervuiling tegen te gaan.

Bewustwording

"Natuurlijk moet er nog veel

gedaan worden, maar wij hebben bewustzijn bij de bevolking gekweekt door middel van verschillende media op Curaçao en via hun eigen Facebook-pagina", aldus Diaz, die aangeeft dat de bevolking van Curaçao zich meer bewust moet worden van de gevolgen voor het ecosysteem door de vervuiling. Diaz zegt dat het belangrijk is dat er regelmatig clean-ups worden gedaan om te voorkomen dat het plastic zich ophoopt en de doorstroom van water verstoort. Vervuiling van het water bemmert onder andere de groei van de mangroven. Mangroven vormen een plek waar vissen kunnen leven en eten en fungeren ook als broedplaats. Tevens beschermen mangroven de stranden bij hoge golven. "Hierdoor is het belangrijk dat mangroven voort blijven bestaan", zegt Diaz. Tevens geeft hij aan dat de studenten een begin hebben gemaakt met het gebruik van mest uit zeewier (sargassum). De studenten hebben het zout uit het zeewier gehaald, de komende weken zal het moeten blijven liggen waarna het zeewier als mest gebruikt kan worden.

Programma

De studenten zijn via de 'FIU Alternative Breaks' gekomen. Een groep studenten verleent diensten in plaats van vakantie te vieren. Diaz wil volgend jaar weer een groep studenten meenemen om verder te werken aan het project. Tevens wil hij bereiken dat Curaçao door middel van deze programma's bekender wordt en meerdere studenten een groep kunnen vormen om tijdens hun vakantie naar Curaçao te komen om een bijdrage te leveren aan het project.

Foto: Stichting Uniek Curaçao

Plastic recyclen op Bonaire

Foto: Ronja Jansz

Deelnemers aan de plastic-opruimactie bij Morotin.

KRALENDIJK — Bonaire wil een halt toeroepen aan de grote hoeveelheden plastic die jaarlijks op de vuilstort verdwijnen. Daarom starten vuilnisophaal- en verwerkingsbedrijf Selibon, Boneiru Duradero en de Plastic Soup Foundation samen het project ‘Trash to ca\$h’.

Plastic vormt wereldwijd een bedreiging voor het milieu. Het gebruik ervan blijft toenemen, ook op Bonaire dat bijna al zijn producten importeert. De verpakkingen van deze producten zorgen voor grote hoeveelheden afval. Dat belandt allemaal op de landfill. Waar papier binnen een maand is afgebroken, heeft plastic een onbepaalde levensduur.

Met het pilotproject ‘Trash to ca\$h’ hopen de partners de hoeveelheid plastic op de vuilnisbelt drastisch te verminderen.

De bedoeling is dat het plastic op Bonaire gerecycled wordt. Met het afval worden nieuwe producten gemaakt, vandaar de naam ‘Trash to ca\$h’. Afgelopen zaterdag werd een

plastic-opruimactie gehouden bij Morotin. Komende zaterdag, 28 mei, vindt een eerste ‘Plastic Expo’ plaats, een tentoonstelling van producten die gemaakt zijn van gerecycled plastic. De Plastic Expo is te bezichtigen van 10.00 tot 15.00 uur bij het Plasa Medio Ambiente, naast Warehouse.

Meer informatie is te vinden op de Facebook-pagina van Selibon, de Boneiru Duradero Facebook-portal en www.plasticsoupfoundation.org. De pilot wordt mogelijk gemaakt dankzij het Wereld Natuur Fonds in Nederland.

Stichting Biyu wil kledingbank oprichten

WILLEMSTAD — Stichting Biyu wil een kledingbank oprichten op Curaçao. Voorzitter Carla de Palm (49) zamelt bruikbare kleding in, die ze vervolgens wil schenken aan minderbedeelden.

De Palm is vier jaar geleden op het idee gekomen om naar Nederlands voorbeeld een kledingbanksysteem op te zetten op Curaçao. Ze woonde 32 jaar in Winterswijk, een dorp in Gelderland dat op een steenworp afstand van de Duitse grens ligt. Vier jaar terug verloor ze haar zus aan kanker, waarna ze besloot terug te keren naar haar geboorteland Curaçao om haar moeder te steunen. “Ik zag toen dat er best wat families zijn die in armoede leven. Ik zag kinderen die overdag niet op school waren. De families bleken geen geld te hebben voor kleren, schoenen en een schooluniform.” Ook

kwam De Palm in contact met bejaarden die het zwaar te verduren hadden. “In Nederland is het systeem zo ingericht, dat men steun kan vragen.” Ze stelde zich zodoende de vraag ‘waarom we een dergelijk systeem niet voor onze eigen mensen kunnen opzetten’. Ze besloot daarop in Nederland bij de kledingbank rond te kijken. Ook voerde De Palm gesprekken met de Sociale Dienst, Stichting Brasami en het ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn (Soaw). De initiatiefneemster is zich ervan bewust dat er organisaties op Curaçao zijn die mensen helpen, maar toch is er een grote groep die geen hulp

krijgt. Idealiter zou ze daarom graag willen samenwerken met de Sociale Dienst om zo alle mensen te bereiken die een steuntje in de rug kunnen gebruiken. Het is de bedoeling dat de vrijwilligersorganisatie vanuit een laagdrempelige winkel opereert, waar mensen met een verwijzing van een officiële hulpverlener om de zes maanden drie kledingstukken kunnen uitkiezen. Er is bewust gekozen dit op afspraak te doen, zodat de privacy kan worden gewaarborgd. Zwangeren en bejaarden zouden eventueel vaker kunnen langskomen. Met het initiatief wil ze mensen ook bewust maken van het milieu (kledingrecycling).

Locatie

Helaas ervaart De Palm wel enkele struikelblokken. Haar

contactpersoon van de Sociale Dienst was aanvankelijk erg enthousiast, maar liet uiteindelijk niets meer van zich horen. De Palm wil de komende tijd graag de gesprekken voortzetten, zodat er vorm kan worden gegeven aan de samenwerking tussen de organisaties. Daarnaast is ze nog op zoek naar een locatie om de kleding aan te nemen en netjes klaar te leggen. “Een vriendin is onlangs gestopt met het verzamelen van kleding voor minderbedeelden. Ik kan de kleren en schoenen dus van haar overnemen.” Op dit moment heeft ze zodoende al vijf kamers die tot de nok gevuld zijn met kleding. De Palm hoopt ondanks de kleine tegenslagen snel vorm te kunnen geven aan het initiatief, zodat ze echt kan starten.

Eilandsraad stelt profiel nieuwe gezaghebber op

ORANJESTAD — De Eilandsraad van St. Eustatius heeft donderdag een profiel voor een nieuwe gezaghebber overhandigd aan de Nederlandse vertegenwoordiger, Gilbert Isabella. Het profiel, dat drie pagina's bevat, noemt een aantal competenties en vaardigheden waar de nieuwe gezaghebber volgens de Eilandsraad over moet beschikken.

Statia heeft geen gezaghebber meer sinds de termijn van de vorige gezaghebber, Gerald Berkel, op 1 april afliep. Er is tot nu toe geen geschikte opvolger gevonden, vooral omdat de Eilandsraad de kandidaten steeds afkeurt. De huidige waarnemend gezaghebber, Julian Woodley, die onlangs werd aangesteld,

stuitte ook op weerstand bij de eilandsregering, die onder leiding staat van een coalitie van de Progressive Labour Party (PLP) en de United People's Coalition (UPC). Woodley is een politicus aangesloten bij de huidige oppositiepartij, de Democratic Party (DP) en zou die reden volgens de PLP/UPC-coalitie niet beschikken

over de benodigde onpartijdigheid. Het is dan ook geen verrassing dat, naast algemene vereisten zoals bewezen affiniteit met de lokale cultuur en waarden van Statia en het Caribisch gebied, de Eilandsraad ook specifiek de benoeming beoogt van een ‘connector’ als toekomstige voorzitter en gezaghebber van de Eilandsraad. Het document – dat aan Isabella werd overhandigd door UPC-Eilandsraadslid Reuben Merkman – stelt dat Statia de voorkeur geeft aan een ‘connector’ boven een netwerker, een procesbestuurder of een ‘booster’. Met het oog op de po-

litieke situatie op Statia en de gemeenschap als geheel is er nu meer behoefte aan iemand die in staat is om bruggen te bouwen tussen de verschillende entiteiten binnen de regering en de gemeenschap.

“Het Openbaar Lichaam St. Eustatius heeft behoefte aan een gezaghebber die in staat is om het eiland op alle niveaus te vertegenwoordigen. De nieuwe gezaghebber is in staat om, in samenwerking met de gedeputeerden, de juiste deuren te openen om zaken voor elkaar te krijgen voor Statia”, stelt de profielschets.

Overdracht land voor Sabaanse scholen

Foto: RCN

Met de overdracht van het land kunnen de scholen op Saba verder ontwikkeld worden.

KRALENDIJK/THE BOTTOM — De overdracht van een perceel grond op Saba, dat gebruikt gaat worden voor de bouw van een nieuw pand voor Laura Linzey Day Care en de Sacred Heart School, vond afgelopen vrijdag plaats. Het perceel is gelegen in de buurt van de Saba Comprehensive School.

Met deze overeenkomst kan het terrein uiteindelijk verder worden ontwikkeld

en kan betaling aan recht-hebbenden plaatsvinden. De rechthebbenden, recht-

matige erfgenamen van de families Hassell, Barnes, Wilson en Winfield op Saba, kunnen hierover contact opnemen met administrateur Johnson, die door het Gerecht in Eerste Aanleg is benoemd. Tijdens de overdracht werd het Openbaar Lichaam Saba

vertegenwoordigd door de gedeputeerde van Onderwijs, Chris Johnson. Hij heeft een sleutelrol gespeeld bij de realisatie van deze overeenkomst, evenals Nolly Oleana, hoofd van RCN Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. De betrokken families werden vertegenwoordigd door de administrateur.

Ctex failliet

WILLEMSTAD — Het datacenter Ctex is vrijdag door de rechter failliet verklaard. Dat meldt het Antilliaans Dagblad. Het gerecht voldeed daarmee aan het verzoek van bewindvoerder Arnold Huizing om de surseance van betaling in te trekken. Ctex, dat in 2014 werd geopend, heeft onder oud-directeur Anthony de Lima zoveel schulden opgebouwd dat een faillissement onoverkomelijk was. In maart kocht het UTS-dochterbedrijf International Data Gateway NV het gebouw met de apparatuur en de klanten van Ctex op de veiling. De opbrengst van de veiling was onvoldoende om alle schuldeisers te kunnen betalen. Huizing is nu aangesteld als bewindvoerder, die de financiële zaken moet afhandelen.

Presentatie KNMI tijdens Luchthaven Veiligheids-conferentie

KRALENDIJK — Tijdens de conferentie over luchthavenveiligheid, die afgelopen week plaatsvond op Bonaire, heeft ook het KNMI een presentatie gehouden.

Eilanden en landen in de Caribische regio kwamen bijeen in het Ilands Airport Safety Committee (IASC). De IASC houdt zich bezig met de veiligheid en kwaliteit van luchthavens in de regio. Het KNMI ging tijdens de conferentie in op de taken van het meteorologisch in-

stituut in het algemeen, en op de werkzaamheden voor de luchthaven van Bonaire in het bijzonder. Een uitgebreid en geautomatiseerd meetveld van het KNMI voorziet de luchthaven Bonaire en de gebruikers – luchtvaartmaatschappijen, privévliegtoelagen en recreatief vliegverkeer –, continu

van de actuele en verwachte weersomstandigheden op de luchthaven.

Zo draagt het KNMI bij aan een veilige en efficiënte afhandeling van het luchtvaartverkeer op Bonaire. Het meteorologisch instituut garandeert beschikbaarheid en tijdigheid van producten en diensten en heeft dit vastgelegd in een Service Level Agreement met de luchthaven.

Drazans ‘op reis’

Foto: Edsel Sambo

Leerlingen van de Prinses Margrietschool gisteren tijdens de generale repetitie van Drazans op reis.

WILLEMSTAD — Verschillende locaties in Pietermaai vormden zaterdag het decor voor een speciale jeugdtheatervoorstelling van Drazans over op reis gaan.

Thema's als op reis naar volwassenheid, op cruise gaan, misverstanden in een vreemd land of urenlang wachten op het vliegveld kwamen in verschillende sketches aan bod. Kinderen van de Prinses Margrietschool in Buena Vista, die dit schooljaar dansles van

Drazans hebben gehad, verzorgden de openingsact. Tijdens de generale repetitie, vrijdag, kregen kinderen uit kansarme wijken de kans om de voorstelling te zien. Vorig jaar organiseerde Drazans voor het eerst de theaterroute door de wijk Pietermaai als afsluiting

van het lesseizoen. Dit jaar herhaalt de leiding van de theaterschool het succesvolle concept. De leerlingen, die dit jaar zeventien weken les hebben gehad, laten hun kunsten zien op het gebied van zang, dans en theater.

De start van deze bijzondere voorstelling was bij Kurá di Arte, de leslocatie van Drazans, waarna het publiek naar verschillende locaties wandelt.

Consulaat Venezuela meldt ‘mediaterrorisme’

WILLEMSTAD — Volgens het consulaat-generaal van Venezuela zouden nieuwsmedia een vals gerucht verspreiden dat Venezolanen, die vanuit eigen land op reis gaan, niet meer terug mogen keren.

Het Spaanstalige medium *AreaSaludable* meldde onlangs dat Venezolanen die naar het buitenland op reis gaan, tot januari 2017 de terugkeer tot het land geweigerd zouden worden, om te voorkomen dat ze dollars op de zwarte markt verkopen. Later werd het bericht overgenomen door *Trebol Noticia*. Maar volgens het consulaat-generaal is deze berichtgeving uit de

lucht gegrepen en hebben deze media minder goede bedoelingen met Venezuela. “Zij hebben het doel om Venezuela interne conflicten en internationale confrontaties te bezorgen”, aldus het consulaat-generaal, dat spreekt van ‘een vorm van mediaterrorisme’.

Toerisme

Het consulaat meldt ook dat de Venezolaanse regering bezig is met het ontwikke-

len van het toerisme in het land. Zo is de regering begin mei naar een internationale toerismemarkt in Cuba geweest. “Mexico, Frankrijk, Ecuador, Colombia en ook Cuba zelf waren landen die graag met Venezuela wilden samenwerken om zo toeristen naar het land te halen”, aldus het consulaat. Ondertussen heeft het ministerie van Buitenlandse Betrekkingen in Nederland vrijdag het reisadvies naar Venezuela aangescherpt. Het land verkeert in een diepe crisis. Het land hield zaterdag de grootste militaire oefening ooit.

Rutte spreekt Erdogan in Istanbul

ISTANBUL — Premier Mark Rutte heeft vandaag in de marge van een VN-top in Istanbul met de Turkse president Recep Tayyip Erdogan over Ebru Umar gesproken. De columniste mocht eerder deze maand Turkije niet verlaten vanwege een onderzoek naar mogelijke belediging van Erdogan.

Umar mocht uiteindelijk na zeventien dagen het land verlaten nadat een rechter haar uitreisverbod ongegrond had verklaard. Daarvoor was er intensief diplomatiek contact met Turkije. Het is nog onduidelijk of er een aanklacht komt tegen Umar. Een woordvoerder

van Rutte wilde verder niets kwijt over het gesprek met de Turkse president. Verder heeft de premier laten weten bezorgd te zijn over het opheffen van de immuniteit van Turkse parlementsleden. Van het besluit lijkt vooral de linkse pro-Koerdische Democrati-

sche Volkspartij (HDP) het slachtoffer te worden. Erdogan wil HDP'ers aanpakken omdat die in zijn ogen de spreekbuis zijn van de terroristische PKK.

Ook de uitvoering van de vluchtelingendeal tussen de EU en Turkije kwam aan de orde, schrijft de minister-president op Facebook. Ze spraken onder meer over versterking van de NAVO-missie in de Egeïsche Zee. De NAVO-schepen moeten hier mensensmokkel tegen-

gaan. Het marineschip Zr. Ms. Van Amstel neemt deel aan de missie.

Het akkoord houdt onder meer in dat Turkije illegale migranten terugneemt. In ruil hoeven de Turken straks geen visum meer aan te vragen voor de EU. “Het is belangrijk dat we onze afspraken nakomen, waaronder visumliberalisatie. Daarvan kan pas sprake zijn als Turkije aan alle voorwaarden heeft voldaan”, aldus Rutte.

EU gaat Libische kustwacht trainen

BRUSSEL — De Libië-missie van de Europese Unie tegen mensensmokkel wordt uitgebreid met het trainen en ondersteunen van de Libische grens- en kustwacht en marine. Daarnaast krijgen de Europese marine-schepen een rol in het handhaven van het wapenembargo tegen het Noord-Afrikaanse land.

De EU-ministers van Buitenlandse Zaken gaven hier vandaag groen licht voor en verlengden de operatie, Sophia genaamd, met een jaar. De Libische regering en de EU gaan nu bekijken hoe de steun precies vorm krijgt. Daarna bekijken Nederland en de andere lidstaten hoe ze kunnen bijdragen. De missie werd opgezet nadat in april 2015 een boot op weg naar Italië zonk in

de Middellandse Zee waarbij honderden migranten omkwamen. De EU-missie entert en neemt verdachte boten in het internationale deel van de Middellandse Zee uit de vaart. Sinds oktober werden zo 69 mensensmokkelaars en 114 schepen ‘geneutraliseerd’. Volgens de EU heeft de operatie al bijna 14.000 levens gered. De NAVO heeft aangekondigd Sophia te willen ondersteunen.

“Het bestrijden van mensensmokkel, illegale migratie, wapenhandel en drugs is in het belang van Libië en van de EU”, aldus minister Bert Koenders van Buitenlandse Zaken. Goede bewaking van grenzen op land en op zee speelt een cruciale rol. De Libische premier Fayez Mustafa al-Sarraj heeft de EU onlangs formeel om hulp gevraagd bij de training van de kustwacht. Die zal zeer belangrijk zijn om de Libische territoriale wateren te controleren en de migratiestromen te beheersen, zei EU-buitenlandchef Federica Mogherini vandaag.

Van der Bellen president Oostenrijk

WENEN — De linkse Alexander van der Bellen (72) heeft gisteren met 50,3 procent van de stemmen de Oostenrijkse presidentsverkiezingen gewonnen van de rechtse populist Norbert Hofer (45).

De twee overgebleven kandidaten waren vandaag in een nek-aan-nekrace verwickeld. Beiden behaalden gisteren vrijwel hetzelfde percentage kiezers. Van der Bellen, die Nederlandse voorouders heeft, won uiteindelijk dankzij per post uitgebrachte stemmen en dankzij de grote kiezerssteun in de hoofdstad Wenen, waar een vijfde van de Oostenrijkers woont. Slechts één wijk koos er voor Hofer, die 49,7 procent

kreeg, heeft zijn nederlaag erkend. De verkiezingen werden in heel Europa met belangstelling gevolgd omdat Hofer als favoriet gold. Hij maakte als eerste van de huidige rechtse populist in West-Europa kans om staatshoofd te worden. Maar de voormalig leider van de Groenen, ‘de groene professor’ Van der Bellen, steekt daar nu een stokje voor. Van der Bellen deed mee als onafhankelijke kandidaat. De bondspresident van Oostenrijk bekleedt een ce-

remoniële functie, maar moet de premier inaugureren en hij kan de regering ontslaan. Hofer en Van der Bellen hadden beiden gezegd een meer actieve rol voor de bondspresident te willen. Van der Bellen heeft gedreigd geen regering van de leider van Hofers partij FPÖ, Heinz-Christian Strache, te zullen accepteren.

Oostenrijk is sinds 1945 vrijwel onafgebroken geregeerd door christendemocraten en sociaaldemocraten. De volgende parlementsverkiezingen staan in 2018 op het programma.

Obama heeft wapenembargo tegen Vietnam op

HANOI — De Amerikaanse president Barack Obama heeft het embargo op de levering van wapens aan Vietnam opgeheven. Dergelijke bestellingen zijn echter nog wel aan strikte voorwaarden gebonden, benadrukte Obama vandaag tijdens zijn eerste bezoek aan de voormalige aartsvijand in Hanoi.

De maatregel heeft niets te maken met de Chinese activiteiten in de Zuid-Chinese Zee, zei Obama. Veeleer betreft het een afronding van het proces van normalisering van de betrekkingen met Vietnam. Dit land en de Verenigde Staten wijzen de aanspraken van China op de grondstofrijke maritieme omgeving af.

De VS en Vietnam hebben in 1995, zo’n twintig jaar na het einde van de oorlog in Vietnam, de diplomatieke betrekkingen weer aangehaald. Sindsdien groeit de handel tussen beide landen snel. Obama benadrukte dat er nog wel meningsverschillen zijn over de mensenrechten. Vietnam is een communistische eenpartijstaat. Critici van de regering worden er vervolgd.

De Amerikaanse president Barack Obama (l) in gesprek met secretaris-generaal Nguyen Phu Trong van de Communistische Partij van Vietnam in Hanoi. Obama preekt ‘het versterken van de banden’ tussen de VS en Vietnam aan het begin van een belangrijk bezoek.

Opnieuw klimmer bezweken op Mount Everest

KATHMANDU — Op de Mount Everest is opnieuw een bergbeklimmer overleden. De Indiër Subhash Paul is na de Nederlander Eric Arnold en de Australische Maria Strydom de derde klimmer die de afgelopen dagen op de flanken van de hoogste berg ter wereld aan hoogteziekte is bezweken, schrijft de *Hindustan Times*.

Paul liet in de afgelopen nacht het leven, liet Wangchu Sherpa van Trekking Camp Nepal, dat de klimexpeditie organiseerde, de In-

diase krant weten. Paresh Chandra Nath en Gautam Ghosh, twee Indiase reisgenoten van Paul, worden sinds zaterdag vermist. Vol-

gens Sherpa is het onwaarschijnlijk dat zij het hebben overleefd omdat hun zuurstofflessen inmiddels wel leeg moeten zijn.

Een vierde ziek geworden lid van het gezelschap, de Indiase Sunita Hazra, komt in een lager gelegen kamp op krachten om haar weg naar het dal te kunnen voortzetten.

120 doden: Bloedbad bij aanslagen Syrische kuststeden

De stad Tartus ten noordwesten van Damascus werd vandaag door meerdere autobommen getroffen. Daarbij kwamen 120 mensen om het leven.

DAMASCUS — Door bomaanslagen in twee steden aan de Syrische kust zijn vandaag zeker 120 mensen gedood. Het gaat om de bloedigste aanslagen sinds het begin van de burgeroorlog in Syrië, meldde het Syrische Observatorium voor de Mensenrechten.

Door de explosie van zeven autobommen in Tartous en Jableh in het westen van Syrië raakten ook zeker 120

mensen gewond. In het door de regering gecontroleerde gebied bevinden zich enkele Russische militaire bases.

Islamitische Staat heeft de verantwoordelijkheid opgeëist voor de aanslagen. Volgens *Amaq*, het persagentschap van de jihadistische terreurgroep, hebben IS-strijders ‘bijeenkomsten van alawieten in Tartous en Jableh’ aangevallen, daarbij verwijzend naar de

minderheidsgroep waartoe president Bashar al-Assad behoort. De kustprovincies Latakia en Tartous zijn sinds 2011 stevig in handen van de regeringstroepen. In het verleden hebben rebellengroepen meerdere malen aanvallen op de gebieden uitgevoerd.

Premier Irak: Slag om Fallujah is begonnen

BAGDAD — De Iraakse premier Haider al-Abadi heeft de start aangekondigd van een militaire operatie om de stad Fallujah te heroveren op terreurgroep Islamitische Staat. “Het moment van de grote overwinning is nabij”, beloofde de Iraakse leider op Twitter.

Volgens *Al-Jazeera* komen meldingen binnen van zware artilleriebeschietingen op de stad, die in 2014 in handen viel van IS. Het leger zou inwoners gisteren hebben gewaarschuwd het gebied te verlaten. Gezinnen die niet konden vertrekken, kregen het advies witte vlaggen op te hangen. De stad is al sinds vorig jaar omsingeld door veiligheidstroepen en hun

bondgenoten. Inwoners die wilden vluchten zijn de afgelopen maanden tegengehouden door IS. Een lokale functionaris zei gisteren dat meer dan 75.000 burgers vastzitten in de stad, waar voor het conflict zo’n 300.000 mensen woonden. Bij het offensief zijn volgens de premier verschillende diensten en groeperingen betrokken. Zo doen onder meer het leger, de

politie en lokale stammen mee, maar ook een coalitie van overwegend sjiiitische milities. De milities, waarvan een aantal worden gesteund door buurland Iran, mogen volgens Iraakse functionarissen mogelijk alleen buiten de stad opereren. Dat moet voorkomen dat spanningen met soennitische inwoners van Fallujah op-laaen.

Ex-president Malediven krijgt asiel in Londen

COLOMBO — Groot-Brittannië heeft de uitgeweken ex-president van de Malediven, Mohamed Nasheed, asiel verleend. De eerste democratisch gekozen president van de eilandstaat was in eigen land achter de tralies beland omdat hij zich schuldig zou hebben gemaakt aan terrorisme.

Nasheed trad in 2012 naar eigen zeggen onder dreiging van geweld af en werd vervolgens veroordeeld tot dertien jaar gevangenisstraf omdat hij de arrestatie van een rechter had bevolen. De nieuwe president Abdulla Yameen zwichtte echter onder grote buitenlandse druk en liet Nasheed in januari voor een ziekenhuisbehandeling naar Londen vertrekken. De oud-president beloofde toen nog dat hij naar zijn vaderland zou terugkeren.

Zuid-Afrikaans hof: Lokale handel hoorn mag

JOHANNESBURG — Neushoornhoorn mag binnen Zuid-Afrika weer worden verhandeld. Het Zuid-Afrikaanse hooggerechtshof heeft een poging van de regering afgewezen om een verbod op de handel in stand te houden, meldde een belangengroep in het land vandaag. De uitspraak heeft geen gevolgen voor het verbod op internationale handel.

Binnenlandse handelaren kunnen het hoorn als een investering zien of het voor decoratieve doeleinden gebruiken. Stropers slachtten de afgelopen jaren duizenden

neushoorns om aan de vraag uit Aziatische landen te voldoen. Dierenbeschermingsorganisaties hebben nog niet op de uitspraak gereageerd. Circa 5000 neushoorns, ongeveer een kwart van de populatie in Zuid-Afrika, zijn in particuliere handen. De hoorn van een verdoofde neushoorn kan worden verwijderd, omdat het hoorn teruggroeit. De particuliere eigenaren, die een speciale vergunning nodig hebben, bezitten naar schatting 6 ton hoorn in voorraad. De overheid heeft bijna 25 ton. Volgens sommige schattingen is de Zuid-Afrikaanse voorraad hoorn 1,8 miljard euro waard.

Euro
Wisselend

AMSTERDAM — De aandelenmarkten in Europa schommelden vanochtend tussen winst en verlies. Beleggers verwerkten onder meer wisselende cijfers over de Europese economie. De AEX-index in Amsterdam stond richting het middaguur 0,1 procent lager op 433,87 punten. De MidKap ging 0,5 procent omhoog tot 651,24 punten. De beurs in Londen daalde 0,1 procent, Frankfurt zakte een fractie en Parijs verloor 0,3 procent. In de MidKap daalde OCI met 7,5 procent. OCI en zijn Amerikaanse branchegenoot CF Industries zien af van de transactie waarbij CF de Amerikaanse en Europese kunstmesdivisies van het in Amsterdam genoteerde Egyptische bedrijf over zou nemen. Aegon ging 1,1 procent omlaag in de AEX. De verzekeraar meldde de verkoop van zijn Britse lijfrenteportefeuille van 3 miljard pond aan branchegenoot Legal & General. De Duitse toeleverancier aan de chip-industrie Aixtron sprong 16 procent omhoog. Het bedrijf wordt voor 670 miljoen euro overgenomen door een groep Chinese investeerders. Ryanair noteerde in Dublin 1,5 procent in de plus, na de bekendmaking van cijfers over het eind maart afgesloten boekjaar. De nettowinst ging met 43 procent omhoog. De prijs van een vat Amerikaans olie zakte 0,8 procent tot 48,01 dollar. Brent werd 0,6 procent goedkoper op 48,42 dollar. De euro was 1,995 gulden waard, tegen 1,996 gulden bij het slot in Europa vrijdag.

Tokio
In mineur

TOKIO — De aandelenbeurs in Japan is vandaag met verlies de handel uitgegaan. Exporterende bedrijven zagen hun beurswaarde over een breed front dalen. Uit cijfers van de Japanse overheid bleek dat de uitvoer van het land voor de zevende maand op rij is gedaald, onder meer door de duurdere yen. De Nikkei-index sloot met een min van 0,5 procent op 16.654,60 punten. Bij de exporterende bedrijven schaalden Toyota Motor en Hino Motors zich met minnen van 1 en 1,1 procent onder de sterkste dalers. Ook de energiesector drukte op de graadmeter, mede door een daling van de olieprijsen. Tokyo Gas en branchegenoot Inpex zagen hun beurswaarde met ruim 2 procent dalen. Elders in Azië lieten de graadmeters een wisselend beeld zien. De Kospi-index in Seoul steeg 0,4 procent, terwijl de All Ordinaries in Sydney 0,5 procent zakte. In Hongkong stond de Hang Seng tussentijds onveranderd. In Taiwan gingen aandelen van technologiebedrijven als TSMC en Hon Hai omhoog. De toeleveranciers aan Apple profiteerden van berichten dat het aantal orders voor de iPhone 7 hoger zal zijn dan eerder werd aangenomen.

Wall Street
Rustig

NEW YORK — De Amerikaanse aandelenmarkten zijn vandaag zonder grote koersbewegingen aan de nieuwe handelsweek begonnen. Afgezien van een cijfer over de Amerikaanse industrie, dat kort na de openingsbel wordt gepubliceerd, is de beursagenda nagenoeg leeg. De Dow-Jonesindex, met daarin de dertig belangrijkste Amerikaanse beursfondsen, stond kort na het begin van de handel 0,1 procent in de plus op 17.509 punten. De bredere S&P 500 stond vlak op 2052 punten. De technologiegraadmeter Nasdaq ging 0,2 procent omhoog naar 4777 punten. Monsanto won ruim 7 procent, nadat het Duitse chemieconcern Bayer had bevestigd 62 miljard dollar over te hebben voor de Amerikaanse zadenhandelaar en producent van landbouwchemicaliën. Kunstmesfabrikant CF Industries zag een fusie met zijn in Amsterdam genoteerde branchegenoot OCI afketsen. Beleggers zetten het aandeel 6 procent hoger.

Britse overheid schetst Brexit-rampscenario's

LONDEN — Mochten de Britten op 23 juni in een referendum besluiten uit de Europese Unie te stappen, dan zal het land minstens een jaar in een economische recessie belanden. Dat voorspelt de Britse overheid in een vandaag gepresenteerde studie naar de gevolgen van een 'Brexit'.

Het Britse ministerie van Financiën schetst daarin twee scenario's, waarbij de economie in de milde variant 3,6 procentpunt minder groeit dan onder de huidige omstandigheden mag worden verwacht. Het complete rampscenario schetst een

economische achteruitgang met 6 procent. Ook zorgt een Brexit er volgens de overheidsberekeningen voor dat in het ergste geval de huizenprijzen tot wel 18 procent kunnen dalen. Verder is het zeer aannemelijk dat de inflatie

een vlucht zal nemen en de werkloosheid zal oplopen. Volgens de Britse minister van Financiën George Osborne moeten Britten zich afvragen of ze over een maand 'bewust voor een recessie' willen kiezen. Tijdens een bijeenkomst op de universiteit van Leiden waarschuwde de Nederlandse minster van Financiën Jeroen Dijsselbloem vandaag ook nogmaals voor de impact van een Brexit. Volgens de eurogroepvoor-

zitter dreigt een domino-effect, waarbij ook andere landen de unie zullen willen verlaten. Dijsselbloem wees daarbij op de moeite die is gedaan om Griekenland voor de eurozone te behouden. De Grieken zijn goed voor een aandeel van slechts 2 procent in de economie van de eurozone, maar volgens de minister was het vooral politiek gezien belangrijk om het land binnenboord te houden.

Bayer biedt 62 miljard dollar voor Monsanto

Foto: AFP/John MacDougall

'Wetenschap voor een beter leven' staat te lezen op een wegovergang van Bayer. Het Duitse farmaceutische bedrijf heeft een bod van 62 miljard dollar uitgebracht op Monsanto.

LEVERKUSEN — Het Duitse chemieconcern Bayer heeft in totaal 62 miljard dollar over voor de overname van de Amerikaanse producent van landbouwchemicaliën Monsanto. Dat blijkt uit het bod dat het Duitse concern vandaag heeft gepresenteerd.

Vorige week maakte Monsanto al bekend een ongevraagd bod van Bayer te hebben ontvangen. Bayer liet vandaag weten dat aandeelhouders van

het Amerikaanse bedrijf 122 dollar per aandeel wordt geboden. Dat is ruim een derde boven de gemiddelde prijs van het aandeel Monsanto in het afgelopen

halfjaar. Volgens Bayer biedt de overname een uitgelezen kans om een wereldwijde marktleider op de agrarische markt te creëren.

De zadendivisie van Monsanto zou daarbij goed passen bij de activiteiten op het gebied van gewasbescherming van Bayer.

Ook Moody's degradeert Suriname

PARAMARIBO — Na de andere kredietratingbureaus Standard & Poor's en Fitch Ratings heeft nu ook Moody's Investors Service de kredietwaardigheid van Suriname naar beneden bijgesteld. De Surinaamse economie is gedegradeerd van Ba3 naar B1. De vooruitzichten worden gekwalificeerd als 'stabiel', aldus de Ware Tijd.

De ratingcommissie van Moody's kwam op 18 mei bijeen om de kredietwaardigheid van Suriname te bespreken. De belangrijkste zorgpunten tijdens de discussie waren dat aan de economische fundamenteën, inclusief de economische kracht niets wezenlijks is veranderd. Ook institutioneel is vrijwel niets veranderd. Verder is ge-

constateerd dat de financiële positie van de Staat, met inbegrip van haar schuldprofiel, 'aanzienlijk' is verslechterd. Het land is, aldus de beoordelingscommissie, vatbaarder geworden voor externe negatieve economische schokken. Moody's noemt twee belangrijke redenen voor de degradatie. Het enorm groot handelstekort

en het tekort op de betalingsbalans hebben Surinames capaciteit om buitenlandse betalingsverplichtingen te voldoen aanzienlijk verzwakt. Ook wordt aangevoerd dat het begrotingstekort dat geklommen is naar 8,9 procent de staatsschuld naar boven de 45 procent van het bruto nationaal product heeft gestuwd. Het land is gegaan van een surplus van 15 procent op de lopende rekening in 2010 naar een tekort van 14,9 procent, bijna het dubbele van wat Moody's eerder had geprojecteerd. Het bureau meldt verder dat Su-

riname baat zal hebben bij lening die de regering van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) probeert los te krijgen.

De betalingsbalanssteun is onder meer bedoeld om de wisselkoersen te stabiliseren. De IMF-directie komt vandaag bijeen om een besluit te nemen over het steunpakket van 478 miljoen US dollar dat in principe met de regering is overgekomen. Een van de belangrijkste voorwaarden waar de autoriteiten aan moeten voldoen, is het afbouwen van overheidssubsidies.

Audi lanceert zelfrijdende auto's in 2025

Foto: AP/Andreas Gebert

INGOLSTADT — Automaker Audi investeert de komende jaren fors in innovatie en technologie. Dat moet leiden tot de lancering van de eerste volledig zelfrijdende Audi's in 2025. Die belofte deed bestuursvoorzitter Rupert Stadler van het dochteronderdeel van Volkswagen. Dit jaar zal Audi circa 3 miljard euro uitgeven aan investeringen in modellen en technologie. In 2016 worden meer dan twintig nieuwe of vernieuwde modellen op de markt gebracht. Een jaar later volgt de eerste Audi die met behulp van de file-assistent in staat is om zelfstandig te rijden op wegen bij snelheden tot 60 kilometer per uur. De automaker zet ook vol in op elektrisch aangedreven voertuigen. In 2018 wordt een eerste elektrisch aangedreven terreinwagen geïntroduceerd, waarna het Duitse bedrijf ieder jaar een nieuwe auto met elektro-aandrijving wil lanceren.

Facts & Figures

door Willem-Jan Paardekooper

Indexen bleven dicht bij huis

Op vrijdag kregen we een flinke stijging op de beurzen. De S&P 500 steeg 0,6 procent, terwijl de Nasdaq 1,2 procent steeg. De Dow-Jones steeg vrijdag met 0,4 procent.

Door de stijgingen van de beurzen konden de S&P 500 en de Nasdaq in de plus voor de week sluiten. De Dow-Jones kon het verlies niet goed maken en sloot in de min. De Dow-Jones daalde voor de week met 0,20 procent voor de week. De S&P 500 steeg met 0,28 procent voor de week en de Nasdaq met 1,1 procent. De olie kon ook nog iets door stijgen, maar kon de 50 dollar niet doorbreken.

De uitslagen gedurende de week waren groot. Maandag stegen de beurzen met 1 procent. Maar een dag later verloren de indexen weer 1 procent. Op woensdag bleven we dicht bij huis. Maar op donderdag verloren we meer dan 0,5 procent. Op vrijdag sloten vooral de Nasdaq en de S&P 500 flink hoger. Dit kwam vooral omdat er op de optiebeurs de maandelijkse optieseries vervielen. De vraag blijft: gaan we nog wat verder zakken of blijven we rond deze niveaus hangen? Qua nieuws wordt het rustig. Bijna alle kwartaalcijfers zijn geweest. Ook komen er weinig macro-economische cijfers in Amerika naar buiten. Wel zijn er een aantal Fed-leden die lezingen zullen houden. Dat kan de markten gaan bewegen. In de notulen van de Fed kwam de afgelopen week naar buiten dat men wel eens de rente kan gaan verhogen in juni. Vorige week lag de verwachtingen nog rond de 5 procent voor een verhoging in juni. Maar na de notulen steeg het naar een 30 procent kans. De markten reageerden sterk op dat nieuws, maar het lijkt erop dat velen het nog niet geloven. Mocht dat percentage hoger worden, dan kunnen de koersen onder druk komen te staan. Een bodem wordt gezien voor de S&P 500 tussen de 1990 en 2000 punten. De S&P 500 sloot vrijdag op 2052,32 punten. Eerder op donderdag zakte de index onder de 2040 punten. Dat is de eerste bodem. Als we onder dat niveau sluiten, dan komt de bodem van 1990-2000 in het spel. Mochten we inderdaad zakken tot het laatste niveau, dan verwachten we een stijging naar nieuwe recordstanden. Meestal is het zo dat als men een doel heeft, dit net niet geraakt wordt. Wij adviseren dan ook om pas te kopen als de index rond de 1995 staat. Tot die tijd is het geduld hebben. Een belangrijke drijfveer voor de komende week blijft de prijs van een vat West Texas Intermediate olie. Die lijkt bezig met een opmars naar de 50 dollar.

Vorige week kwamen we in de buurt, maar konden het niveau van boven de 49 dollar niet volhouden. Deze week zal er weer een aanval komen om de 50 dollar te doorbreken. Alle stijgingen van de afgelopen week zijn vooral gebaseerd op het wegvallen van bijvoorbeeld Canada en Nigeria. In Canada zijn er door de grote bosbranden ruim 1 miljoen vaten per dag minder op de markt gebracht. En door aanslagen zijn er ook minder vaten uit Nigeria naar de markt gekomen. Maar deze tijdelijke verminderingen zijn inderdaad tijdelijk. Wij zijn dan ook voorzichtig om te geloven dat we echt door de 50 dollar heen zullen breken. Maar mocht dat gebeuren, dan zou de prijs van olie verder kunnen stijgen en daarmee de aandelenmarkten een flinke steun in de rug kunnen geven. Gezien de standpunten van de Fed en de prijsontwikkeling van de olie, zien wij de bankensector en de oliesector als meest aantrekkelijke sectoren om in te beleggen op dit moment.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	23-May			23-May			
DOW JONES	17501.35	0.00%	AEX	432.57	-0.41%		
S&P 500 INDEX	2049.44	-0.14%	ARCELMITTAL	1.84	-3.20%		
NASDAQ	4773.41	0.08%	AEGON NV	4.45	-1.13%		
AMAZON.COM INC	698.15	-0.66%	AHOLD NV	19.21	-0.18%		
APPLE INC	96.61	1.45%	AKZO NOBEL	61.67	0.19%		
BAIDU INC-SP-ADR	170.82	0.45%	ASML HOLDING NV	85.34	0.19%		
BERKSHIRE HATH-B	141.34	-0.35%	DSM (KONIN)	53.05	0.59%		
CITIGROUP INC	44.91	0.02%	HAL TRUST	180.60	0.06%		
COCA-COLA CO	44.03	0.18%	HENKEL NV	81.43	-0.74%		
WALT DISNEY CO	99.67	-0.11%	ING GROEP NV	10.47	-0.19%		
3D SYSTEMS CORP	12.38	0.57%	KPN (KONIN) NV	3.47	-1.03%		
EBAY INC	23.56	-0.40%	KONINKLIJKE PHIL	23.04	0.15%		
FACEBOOK INC-A	116.23	-0.95%	RANDSTAD HOLDING	46.01	0.45%		
GENERAL ELECTRIC	29.48	-0.26%	RELX NV	15.13	-0.33%		
ALPHABET INC-A	717.62	-0.57%	ROYAL DUTCH-SH-A	21.67	-1.32%		
HP INC	11.68	0.20%	TOMTOM	7.69	-1.20%		
HOME DEPOT INC	131.81	-0.03%	TOTAL SA	42.39	-1.43%		
INTEL CORP	30.32	0.58%	UNILEVER NV-CVA	38.81	-0.49%		
JOHNSON&JOHNSON	112.11	-0.47%	W.P. STEWART HOL	309.39	1.06%		
LINKEDIN CORP-A	126.24	0.54%	SCOTIABANK FUNDS	20-May			
MICROSOFT CORP	50.23	-0.77%	MONEY MARKET	13.0693	0.00%		
PROCTER & GAMBLE	80.16	0.17%	US DOLLAR BOND	2.6859	-0.01%		
ROYAL DUTCH-ADR	48.55	-1.36%	GLOBAL GROWTH	2.3535	0.97%		
STARBUCKS CORP	54.58	-0.07%	US GROWTH	12.5986	0.81%		
TWITTER INC	14.42	-0.07%	CANADIAN GROWTH	2.4867	0.67%		
WAL-MART STORES	69.81	0.07%	FUNDS	20-May			
WHOLE FOODS MKT	31.35	-0.56%	BGF CONT EUR FLEX	22.50	1.08%		
EXCHANGE TRADED FND	23-May		BGF EMKT BOND	16.09	-0.62%		
ALERIAN MLP - AMLP	12.37	-0.40%	BGF FIX INC GBL OP	13.08	0.00%		
ISH GBL HY BD - GHYG	47.25	-0.08%	BGF GBL ALLOCATION	48.47	0.50%		
ISH IBOXX HY BD - HYG	83.10	-0.05%	BGF USD CORE BOND	16.98	0.00%		
ISH SELECT DIV - DIVY	80.93	-0.17%	BGF USD HI YIELD BND	27.81	-0.47%		
ISH MSCI EMKT - EEM	32.19	-0.16%	TEMPLETON GBL BND	22.31	0.31%		
ISH MSCI PAC - EPP	38.28	0.75%	TEMPLETON ASIAN SM	38.43	0.08%		
ISH RUSSELL - INV	120.68	-0.19%	CURRENCIES	23-May			
ISH S&P 500 - SPY	114.65	-0.06%	YENUSD	109.4600	-0.93%		
ISH EUROPE - IEV	38.94	-0.56%	EURUSD	1.1194	-0.17%		
POWERSH-QQQ	106.55	0.08%	CANUSD	1.3157	0.20%		
POWERSHARES DB C	14.51	-1.02%	GBPUSD	1.4455	-0.41%		
SPDR S&P INT DIV-DWX	34.77	-0.46%	COMMODITIES	23-May			
SPDR S&P MID 400	263.10	-0.39%	OIL WTI	47.86	-1.16%		
SPDR S&P 600-SMA	100.29	-0.11%	GOLD	1246.68	-0.44%		
VANGUARD REIT - VNO	82.01	-0.04%	SILVER	16.3705	-0.96%		
WSDOMTR JAP H-EQ-DXJ	42.67	-0.69%	WHEAT	467.7500	-0.21%		

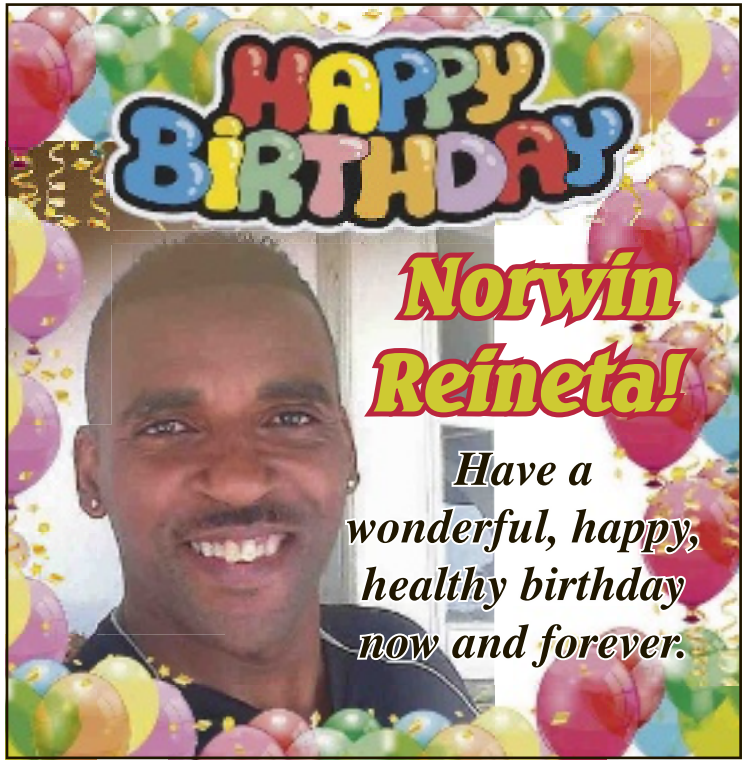
Source Bloomberg

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mc-bank.com, website: www.mc-bank.com/pbis

Tankdop open: A320 maakt noodlanding

Een slecht afgesloten brandstofklep van een Airbus A320 van de Russische maatschappij Aeroflot heeft de bemanning gisteren genoopt een tussenlanding te maken op de luchthaven van Kaliningrad. Daar maakte het vliegtuig een veilige landing, aldus persbureau *Interfax*. Het toestel was met 150 passagiers op weg van Moskou naar Hannover.

Een opletten passagier zou onderweg vanuit het raam hebben gezien dat er vloeistof uit een klep stroomde. Toen een van de piloten kwam kijken, besloot hij meteen tot een niet geplande tussenlanding op het dichtstbijzijnde vliegveld. Een vervangend vliegtuig bracht de passagiers van vlucht SU 2342 gisteravond naar Hannover.

‘Voorkomen is beter dan genezen’

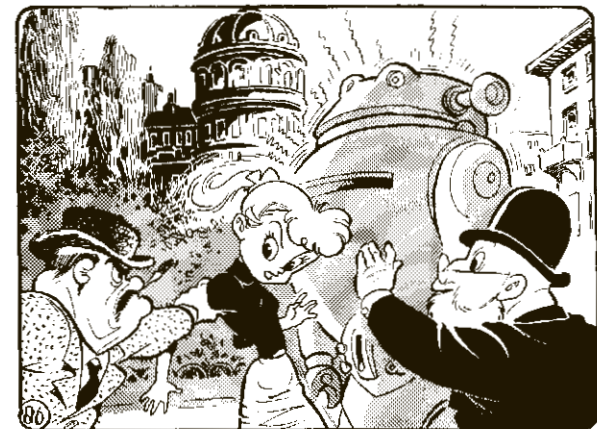

Tijdens de lezing werd er ook een workshop mudra gegeven door Vali Leonora. De aanwezigen deden aandachtig mee door verschillende handgebaren te maken.

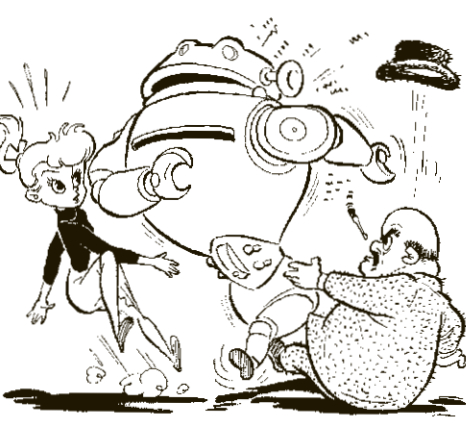
De Vereniging Gepensioneerden Refineria Isla (Asperi) organiseerde afgelopen vrijdag een lezing voor haar leden en partners over het nastreven van een gezonde levensstijl.

krijgbaar zijn op Curaçao. Hij gaf daarnaast aanbevelingen over het planten van fruitbomen en groenten. Ook Leito sprak over de mogelijkheden om bewust te eten door zelf aan de slag te gaan in de eigen tuin. Hij richtte zich vooral op het gebruik van verse kruiden, die men zelf kan planten. Ten slotte had Leonora het over mudra, het maken van genezende oefeningen met de hand en vingers tijdens bijvoorbeeld meditatie, bewegingstherapie of yoga.

Koning Hollewijn en de Worteltrekker

Het vel papier dat Wiebel Wip in de muil van de robot had gestoken, was niet zo maar een papier. Door een vreemd toeval was het de officiële aanvraag tot verbetering van het kruispunt op de hoofdverkeersweg A. Een eenvoudig schrijven, dat nog steeds op beantwoording wachtte totdat de wortel uit alle vraagstukken getrokken zou zijn. En de hendl die Wiebel op de maag van de robot had overgehaald, schakelde het mechanisme om van worteltrekken op machtsverheffen. Dat was een hele overgang. De machtige stalen figuur begon dan ook te ronken en te snorren, er schoten vonkjes door zijn oogkassen en ergens ging een bel over. Maar detective Euvel lette niet op die verschijnselen. Hij legde een hand op de arm van het meisje en sprak koud: 'In naam der wet!' 'Kijk eens aan,' zei Hollewijn nadertredend. 'In naam van welke wet, Euvel? Met wetten is het zó gesteld, dat ze geen meesters,

maar dienaren behoren te zijn. En redelijkheid is het leven van de wet. Dus het komt me voor...' Op dat moment kwam de robot weer in werking. Hij had zijn conclusies uit de schriftelijke aanvraag getrokken en ging tot handelen over. Met zware doch vlugge tred snelde hij tussen de detective en het meisje door en holde de stad in. Euvel verloor het evenwicht en belandde dreunend op de stenen. Doch Wiebel nam snel een besluit en rende achter de stalen figuur aan. 'Dat is nu de honderdste keer, dat ze er vandoor gaat!' riep de speurder, trillend van drift. 'Ze probeert een pias van me te maken! Ze maakt de politie bespottelijk!' 'Kom, kom,' zei Hollewijn, 'je overdrijft, vriend. Het politieapparaat is nog niet bespottelijk wanneer er één pias tussen zit. Bovendien worden piassen geboren en niet gemaakt. En tenslotte is dit niet de honderdste keer, want we zijn pas bij nummer zesentachtig.'

Mensen

Schelden bij jeugdvoetbal aan orde van de dag

Schreeuwen en schelden zijn heel gewoon geworden bij wedstrijden in het Nederlands jeugdvoetbal. Dat concludeert *EenVandaag* na een onderzoek onder 2200 ouders, coaches, scheidsrechters en anderen die regelmatig aanwezig zijn bij jeugdwedstrijden. Acht van de tien ondervraagden (79 procent) maken negatief gedrag mee tijdens het voetbalseizoen, een kwart (27 procent) zegt er zelfs wekelijks mee te worden geconfronteerd. Uit reacties van de ondervraagden blijkt dat geregeld zo hard en agressief wordt geschreeuwd dat de kinderen er bang van worden. Ook racistische opmerkingen, zoals 'aap', komen voor. Eén op de tien deelnemers zegt maandelijks dreigen, duwen of slaan mee te maken.

Asociale vaders uit achterstandswijken worden vaak genoemd als de boosdoeners. Maar ook allochtone ouders met een kort lontje die zich snel gediscrimineerd voelen, vallen op. Het negatieve gedrag van ouders was voor voetbalbond KNVB reden om te experimenteren met spelen zonder scheidsrechter en ouders op 20 meter afstand. Mogelijk wordt dit beleid landelijk ingevoerd voor de pupillen van de F- en E-compitie.

Een slecht idee, vinden de deelnemers aan het EenVandaag-onderzoek. Volgens hen is het goed om de kinderen al jong vertrouwd te maken met de regels en hebben ze daar een scheidsrechter bij nodig. Het is beter om de luidruchtige ouders weg te sturen, vinden ze.

Kersverse ouders vaak niet getrouwd

Bijna de helft van de baby's die in Nederland worden geboren hebben ouders die niet getrouwd zijn met elkaar. In 2014 en vorig jaar gold dat voor ruim vier op de tien (44 procent) baby's, meldt het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) vandaag. Bij eerstgeborenen ligt het percentage nog iets hoger, op 52.

In de meeste gevallen heeft de vader het kind voor of direct na de geboorte erkend. Ouders met een geregistreerd partnerschap tellen voor het CBS als getrouwd. Bij negen van de tien pasgeborenen was de (wettelijke) vader bekend.

De provincie Groningen telt de meeste gemeenten met

baby's zonder getrouwde ouders (net boven 40 procent). In Staphorst en Urk worden de meeste kinderen (90 procent) geboren binnen een huwelijk.

Vanaf eind jaren negentig nam het aantal baby's met ongetrouwde ouders flink toe, maar de laatste jaren is die stijging minder groot. Vorig jaar zijn in Nederland zo'n 170.000 kinderen geboren. In ruim 75.000 gevallen waren de ouders niet gehuwd.

Paard rent kledingwinkel binnen

Een paard heeft zaterdagmiddag in Mijdrecht voor nogal wat consternatie gezorgd nadat het in een kledingwinkel terecht was gekomen. De berijder van het paard liep met het beest door de Dorpsstraat toen het dier ergens van schrok en vervol-

gens de winkel binnenrende en viel. Omdat de vloer glad was, kon het dier niet meer opstaan. De brandweer heeft het toen weer op zijn benen gezet. Niemand raakte gewond, meldt de veiligheidsregio.

Verboden kus levert 80 mille op

Een overijverige agent die een lesbisch stel in een supermarkt in Honolulu 'betrapte' op een onoorbare kus, heeft de gemeente opgezadeld met een schadepost van 80.000 dollar. Hij arresteerde het duo omdat het weigerde op te houden met zoenen. Honolulu moet nu een kostbare regeling met de vrouwen treffen. Courtney Wilson en Taylor Guerrero uit Los Angeles waren op vakantie op Hawaii en in de supermarkt liepen ze hand in hand en omhelsden

en kusten elkaar. In de rij voor de kassa kwam het tot een handgemeen met de agent, waarna deze de twee vrouwen aanhield. Ze zaten drie dagen vast. Daarmee was de kous zeker niet af, want de vrouwen lieten het er niet bij zitten en dienden een aanklacht in. Behalve de financiële compensatie is de betrokken agent 'met pensioen' gegaan, aldus de politie van Honolulu. Courtney en Taylor zullen het geld moeten delen, want ze zijn inmiddels uit elkaar.

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden? Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar : arubaredactie@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Tina's groove

By Rina Piccolo

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Voorafgaand aan de FA Cup Final drukt Louis van Gaal de hand van prins William.

Woedende Van Gaal moet plaatsmaken voor Mourinho

WILLEMSTAD — Engelse media weten het zeker, zonder dat Manchester United – tot vanmorgen – het nieuws officieel bevestigd heeft: Louis van Gaal wordt ontslagen en vervangen door zijn vriend José Mourinho. In zijn kielzog moeten ook assistent Alvert Stuijvenberg en keeperstrainer Frans Hoek plaatsmaken voor de staf van Mourinho.

Vanmorgen moest Van Gaal zich melden bij de directie van de club. Sensatiekrant *The Sun* meldde even later dat Van Gaal woedend zou hebben gereageerd op de mededeling dat hij ondanks een doorlopend contract moet vertrekken. De 64-jarige Van Gaal won zaterdag nog de Engelse FA Cup, maar dat was niet genoeg voor de directie die het de Nederlandse trainer kwalijk neemt dat hij de club in twee jaar tijd geen kampioen heeft gemaakt én komend seizoen zelfs niet mee kan doen in de Champions League. Van Gaal zou 5 miljoen pond (13

miljoen gulden) meekrijgen ter compensatie van zijn nog een jaar doorlopende contract.

De labiele ploeg van trainer Louis van Gaal veroverde zaterdag op Wembley de befaamde FA Cup. De nummer vijf van de Premier League versloeg Crystal Palace, dat op de vijftiende plek eindigde, met 2-1 na verlenging. De winnende treffer kwam op naam van invaller Jesse Lingard, die in de 110e minuut scoorde met een prachtige volley. United speelde toen al met tien man na de tweede gele kaart voor Chris

Smalling vijf minuten eerder. Voor Van Gaal was het zijn eerste hoofdprijs in twee seizoenen bij Manchester United. Voor Memphis Depay was in de wedstrijdselectie van Van Gaal geen plaats meer. De voormalige gangmaker van PSV sloot daarmee een mislukt debuutjaar bij de Engelse grootmacht in stijl af. Na een redelijk begin verdween de wispelturige aanvaller langzaam naar de achtergrond. Een vaste waarde was hij zeker na de winterstop al lang niet meer. Daley Blind mocht wel weer als basisspeler beginnen aan de bekerfinale.

United had in het aanhoudende overwicht te veel kansen nodig om tot scoren te komen. Anthony Martial verzuimde twee keer Van Gaal met een doelpunt ge-

rust te stellen. Eerst schoot hij in riante positie laks in (geblokt), daarna kopte hij op de paal. Ook Marouane Fellaini raakte met een schot de paal.

Vrijwel uit het niets brak Jason Puncheon in de 78e minuut, met dank aan de traag reagerende Juan Mata, de ban namens Palace: 0-1. Mata maakte kort daarna zijn fout goed met een schot tussen de benen van verdediger Joel Ward door (1-1). De beste kansen waren daarna voor Crystal Palace, maar met tien man schoot Lingard zijn club alsnog naar de twaalfde FA Cup.

Pellè maakt kans op EK

ROME — Graziano Pellè maakt goede kans op deelname aan het EK. De spits van Southampton zit in de Italiaanse voorselectie die bondscoach Antonio Conte vandaag presenteerde. De groep bestaat uit dertig spelers, daarvan moeten er voor het einde van deze maand nog zeven afvallen.

Pellè heeft voor de posities voorin bij de ‘Squadra Azzurra’ concurrentie van onder anderen Ciro Immobile, Lorenzo Insigne en Simone Zaza. De oud-Feyenoorder debuteerde twee jaar geleden in het Italiaanse elftal. Pellè

heeft intussen elf interlands op zijn naam staan, waarin hij vier doelpunten maakte. Hij was tijdens de EK-kwalificatie met drie treffers de meest trefzekere Italiaan. Het Zuid-Europese land bereikte vier jaar geleden tot ieders verrassing de finale

van het EK, waarin Spanje te sterk bleek.

De ploeg van Conte opent het EK op 13 juni tegen België en speelt daarna in de groep tegen Zweden en Ierland. In de voorlopige selectie van de ‘Azzurri’ zitten bekende namen als Gianluigi Buffon, Giorgio Chiellini, Daniele de Rossi, Riccardo Montolivo en Thiago Motta. Italië wordt beschouwd als ‘outsider’ op het komende EK.

Lorenzo klopt Márquez op de streep in Mugello

MUGELLO — De Spaanse motorcoureur Jorge Lorenzo heeft gisteren op Mugello de Grote Prijs van Italië op zijn naam geschreven. De leider in het WK-klassement klopte landgenoot Marc Márquez op de streep. De twee Spanjaarden stoven zij aan zij op de finish af, Lorenzo kwam daar op zijn Yamaha net iets eerder overheen.

Voor de Italiaanse favoriet Valentino Rossi liep de race op ‘zijn’ Mugello uit op een teleurstelling. De 37-jarige Rossi was voor het eerst sinds 2008 gestart van poleposition op het Italiaanse circuit, maar werd al in de eerste bocht gepasseerd door Lorenzo die vanaf de vijfde plek een vliegende

start maakte. In de achtste ronde zagen de ruim 100.000 fans langs het circuit tot hun grote verdriet dat de Yamaha van Rossi door een technisch probleem plotseling stil viel. Grote rookwolken wezen op een kapotte motor. Vooraan knokten Lorenzo en Márquez om de winst. In

de zenuwslopende laatste ronde wisselden ze elkaar af aan kop, maar uiteindelijk pakte Lorenzo op het laatste stuk naar de streep toch de winst. Andrea Iannone kwam op gepaste afstand als derde over de streep, waardoor de Italianen toch nog voor een landgenoot op het podium konden juichen. Lorenzo vergrootte zijn voorsprong op Márquez in het WK-klassement tot tien punten (115 tegen 105). Rossi bleef puntloos en raakte daardoor achterop. ‘The Doctor’ staat derde met 78 punten.

Halve finales doel ‘Rode Duivels’ op EK

KNOKKE-HEIST — De Belgische voetballers gaan voor niets minder dan de Europese titel naar Frankrijk, maar bondscoach Marc Wilmots waakt voor al te hoge verwachtingen. Zelf heeft Wilmots de halve finales als doelstelling voor de ‘Rode Duivels’.

“Er zijn drie toplanden. Duitsland, Spanje en Frankrijk hebben in bepaalde lines meer keuzes dan wij”, zei de bondscoach vandaag tegen *Sporza*. De Belgen zijn voor het eerst sinds 2000 weer van de partij op het EK. Wilmots beschikt bij de kwartfina-

list van het laatste WK over een sterke en ambitieuze groep. “Ik heb er geen enkel probleem mee dat spelers roepen dat ze Europees kampioen willen worden. Maar ik ben realistisch. Wij zijn niet in de positie om te zeggen dat we het EK gaan winnen, gezien de kracht

van Duitsland, Spanje en Frankrijk. Daar achter zitten een paar outsiders, zoals Italië, Portugal en wij. De beste wilt niet altijd, hopelijk kunnen we verrassen.”

De ‘Rode Duivels’ moeten het in de voorbereiding stellen zonder Radja Nainggolan. De middenvelder van AS Roma is door een scheurtje in zijn kuit twee weken uitgeschakeld.

Heracles wint play-offs om Europees voetbal

UTRECHT — Heracles Almelo gaat Europa in. De ploeg van coach John Stegeman won gisteren op bezoek bij FC Utrecht de return in de play-offs om Europees voetbal met 2-0 en dat was na het 1-1-gelijkspel van

donderdag ruim voldoende. Halverwege de tweede helft maakte Thomas Bruns de eerste treffer.

Hij schoot de afvallende bal na een corner via Willem Janssen in de rechterhoek.

Paul Gladon maakte vervolgens het karwei met nog vijf minuten te gaan af. Coach Stegeman zag het allemaal gebeuren vanaf de tribune; hij kreeg rood na een woordenwisseling met Utrecht-trainer Erik ten Hag.

Reuzensprong Bertens door toernooiwinst

PARIJS — Tennisster Kiki Bertens heeft door haar toernooiwinst in Neurenberg een reuzensprong gemaakt op de wereldranglijst. De 24-jarige Westlandse vond haar naam vandaag terug op de 58e plaats, 31 plekken hoger dan vorige week.

Bertens vierde afgelopen week op het Duitse gravel haar tweede titel op de WTA Tour. De kopvrouw van het Nederlandse Fed Cupteam won in Neurenberg zeven partijen op rij,

twee in de kwalificaties en vervolgens vijf in het hoofdtoernooi. Bertens had ook succes in het dubbelspel, waarin ze met haar Zweedse partner Johanna Larsson eveneens de ti-

tel pakte. De tennisster is daardoor vol zelfvertrouwen naar Parijs gereisd, waar ze het in de eerste ronde van Roland Garros moet opnemen tegen Angelique Kerber. De Duitse is de nummer drie van de wereld. De Westlandse bereikte drie jaar geleden haar hoogste positie op de mondiale ranglijst, 41e.

Van de Looi opvolger Streppel bij Willem II

TILBURG — Erwin van de Looi gaat aan de slag bij Willem II. De 44-jarige trainer wordt in Tilburg de opvolger van Jurgen Streppel, die overstapt naar sc Heerenveen.

Van de Looi had de afgelopen drie jaar FC Groningen onder zijn hoede. Hij ondertekent vandaag naar verwachting een contract voor twee jaar bij de ‘Tricolores’. De

voormalige verdediger van onder meer Vitesse, NAC en FC Groningen leidde FC Groningen in zijn eerste seizoen via de play-offs naar Europees voetbal. Een jaar later schreef Van de Looi historie door met de noordelingen de KNVB-beker te winnen. Dit seizoen plaatste zijn ploeg zich dankzij een eindsprint voor de play-offs, waarin Heracles echter te sterk bleek.

Sijsling naar tweede ronde in Parijs

PARIJS — Igor Sijsling heeft gisteren de tweede ronde van Roland Garros bereikt. De Amsterdamse tennisster won met 6-1, 6-2 en 7-6 (5) van de Roemeen Adrian Ungur.

Sijsling treft in de tweede ronde de als zeventiende geplaatste Australiër Nick Kyrgios, die Marco Cecchiato uit Italië in drie sets

versloeg: 7-6 (6), 7-6 (6) en 6-4. De Noord-Hollandse nummer 123 van de wereldranglijst overleefde voor de tweede keer in zijn carrière de openingsronde van het Franse grandslamtoernooi. In 2013 deed Sijsling dat ook. Hij leek toen in de tweede ronde op weg naar een stunt tegen Tommy Robredo, maar de Spanjaard won de partij alsnog in vijf sets.

Aanstaande vader Pröpger zegt Oranje af

EINDHOVEN — Davy Pröpger heeft zich vandaag afgemeld voor het trainingskamp van Oranje in Portugal. De middenvelder van PSV wordt binnenkort voor het eerst vader en geeft er de voorkeur aan in Nederland te blijven bij zijn hoogzwangere vriendin.

Bondscoach Danny Blind roept geen vervanger op voor Pröpger, waardoor de selectie voor de komende drie oefeninterlands tegen Ierland, Polen en Oostenrijk nu uit 24 spelers be-

staat. Blind kreeg afgelopen weekende al afmeldingen binnen van de geblesseerde Jürgen Locadia, ploeggenoot van Pröpger bij PSV, en debutant Bart Ramse-

laar. De middenvelder van FC Utrecht kon vanwege een kuitblessure niet mee naar Portugal, waar Oranje vanavond de eerste training afwerkt.

De ploeg van Blind oefent vrijdag in Dublin tegen Ierland en treft volgende week ook twee andere EK-gangers, Polen (1 juni) en Oostenrijk (4 juni).

Canada prolongeert wereldtitel ijshockey

MOSKOU — Canada heeft gisteren in Moskou de wereldtitel in het ijshockey geprolongeerd. De Canadezen versloegen in de finale Finland met 2-0. In de eerste periode namen de Canadezen een voorsprong door een score van Connor McDavid, speler van de Edmonton Oilers. De eindstrijd bleef tot de laatste seconde spannend. In de slotseconde trof Matt Duchene het lege Finse doel. In de poulefase was Finland nog de baas over Canada (4-0). Voor Canada is het de 26e titel in de geschiedenis. Gastland Rusland pakte eerder op de dag brons door een ruime overwinning op de Verenigde Staten (7-2).